

I 42836

AZ

UNGI REFORM. EGYHÁZMEGYE

1907. AUGUSZTUS 12-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT ŐSZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

*

SZERKESZTETTE:

HOMOKI ANTAL

E.-M. FŐJEGYZŐ.

UNGVÁR

SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA

1907

1882

AZ

M. 4283 l.

UNGI REFORM. EGYHÁZMEGYE

1907. AUGUSZTUS 12-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT ŐSZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

HOMOKI ANTAL

E.-M. FŐJEGYZŐ.

UNGVÁR
SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA
1907

Az ungi református egyházmegye
1907 aug. 12-én Ungváron tartott őszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Szabó Endre esperes egyházi, Minay István világi h. elnök. Virág József, Komjáthy Gábor, Szöllőssy Gyula, Szücs István, Szakal István, Nagy Sándor egyházi, Stépán László, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák, Hegyi György e. m. ügyvéd, Homoki Antal egyházi, Kovács Dániel világi főjegyző, Német Péter, Magyar Bertalan egyházi aljegyzők és Szabó Zoltán világi aljegyző.

Kovács István, Maksa József, Szabó József, Szabó István, Szöllőssy Ferencz, id. Szakal István, Morvay József, Kis László, Nagy Géza, Sallay Gyula, Pataki Pál, Móré Gábor, Kálniczky János, Gecse Géza, Bacskay Sámuel, Urbán Mihály, Szabó Endre, Benkő Lajos, Nyomárkay Sándor lelkészek. Ujlaky Sándor, Komjáthy István h. lelkészek és Kádár Albert s.-lelkész.

Könyves Mihály, Karabélyos Gyula, Mesko Gáspár, Mesko János, Rózsa Lajos, Csomár József, Csighy Ferencz, Ozsvát Endre, Farkas Jenő, Diószegi Lajos, Enyedi Lajos, Csengery Jenő, Boczér István, Pap Lajos, Szabó József, Laky József, Sulyok János tanítók és az egyházak képviselői.

* * *

I. Mielőtt tanácskozásunkat megkezdettük volna, esperes buzgó imában emelte lelkiünket a kegyelem Istenéhez, kérvén annak áldó és megszentelő kegyelmét

munkálkodásunkra, melynek megtörténte után sajnálattal jelentette, hogy szeretve tisztelt egyházmegyei gondnokunk gyengélkedése miatt jelen gyűlésünkön meg nem jelenhet, azért Minay István, hivatalkorra legidősebb tanácsbirót kérte fel a társelnöki szék elfoglalására.

Minay István megköszönve a személye iránt megnyilatkozott bizalmat, a társelnöki széket elfoglalván,

a gyűlést megnyitotta.

2. Szabó Lajos egyházmegyei tanácsbíró betegségére való hivatkozással, tavaszi egyházmegyei gyűlésünkre állásáról való lemondását benyújtotta. Egyházmegyénk a legnagyobb sajnálattal vette tudomásul, hogy ilyen ügybuzgó tagja egyházmegyei kormányzatunknak elhagyja helyét, ki nagy arányu szakértelmével, kitartó munkálkodásával valóban áldásosan működött egyházi életünk terén, miért is szívélyesen kérte őt, hogy állását továbbra is tartsa meg és ismert buzgalomával és alapos szakértelmével továbbra is munkálkodjon egyházi életünk előbbvitelén. Szabó Lajos engedve az egyházmegye szívélyes kérelmének, jelenti, hogy lemondását visszavonja és ügybuzgó munkálkodását egyházmegyénk javára továbbra is felajánlja.

A mi örvendetes tudomásul szolgál.

3. A pályini egyház lelkészi díjlevelét 4 példányban megerősítés végett beterjeszti.

Mivel az eredeti lelkészi díjlevellel mindenben megegyező, megerősítetik és a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

4. Ugyancsak a nagygejőczi egyház előljárósága a lelkészi díjlevelet 5 példányban megerősítés végett beterjeszti.

Megerősítetik s a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

5. Ugyancsak a korláthelmecezi egyház előjárósága a korláthelmecezi egyház lelkési díjlevelét 4 példányban terjeszti be megerősítés végett.

Megerősítették s a főtiszt. egyházkerületre felterjesztetik.

6. Ez után az egyházak képviselői megbízó leveleket bemutatván,

igazoltatnak.

7. Gaál Ferencz poroszlói lelkész „Kis utmutató a konfirmatiói oktatáshoz“ czimű munkájából egy példányt beterjeszt oly célból, hogy azt az egyházmegye a lelkészeknek megvételre ajánlja.

Egyházmegyénk a Gaál Ferencz poroszlói lelkész által irt Kis Utmutatót magán olvasmányul ajánlja megvételre, de mivel az egyházkerület most készített konfirmatióra készítő kézi könyvet, míg ez elkészül, addig a lelkészek az eddig használt kézikönyv nyomán kötelesek a gyermekeket a konfirmatióra előkészíteni.

8. A f. évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 7. sz. határozatával elrendeli, hogy az 1904. november 10-én megnyilt második budapesti zsinat által alkotott I—IX. törvénycikkek a tiszánineni református egyházkerületben 1907. évi augusztus havának első napján lépnek életbe.

A mi tudomásul szolgál.

9. Olvastatott a szirénfalvai leányegyház előjáróságának jelentése, melyben tudatja, hogy rosszul épített, már már összedült iskolájára nézve a vállalkozóval az újraépítés, illetve kijavítás végett egyezer korona munkadíjban megegyezett, úgy azonban, hogy a szükséglendő anyagot és fuvart az egyház adja. De jelenti továbbá azt is, hogy miután az egyház anyagi ereje

teljesen kimerült, kérte esperes urat, hogy az egyház ily szorult helyzetében a Horváth Mária-alapból 800 kor. előleges segélyt utalványozzon az egyházmegyei gyűlés jóváhagyása reményében. Esperes a helyzet nyomasztó voltára való tekintetből a 800 korona segélyt a Horváth Mária pénztár terhére kiutalványozván, kéri annak jóváhagyását.

Egyházmegyénk a szirénfalvai jelentését tudomásul veszi, de egyzersmind meghagyja az építkezési bizottságnak, hogy az átveendő épület megvizsgálásánál a legszigorubban járjon el, egyben utasítja úgy a felügyelő lelkészt és az egyház előjáróságát, hogy csak a végzett munka arányában fizessék a vállalkozót, sőt bizonyos összeget hagyjanak bent a netán felmerülő hiány pótlására. A mi pedig az esperes által utalványozott 800 korona segélyt illeti, egyházmegyénk az esperes eljárását helyeslőleg veszi tudomásul.

10. Olvastatott püspök úr levele, melyben a Zsilinszky és társai által irt magyarországi reformatio történetét megvétélre ajánlja.

Egyházmegyénk ezen kitünő munka megvétélét melegen ajánlja mindazoknak, a kik a magyarországi reformatio történelme iránt érdeklődnek.

11. Miután a gyámintézeti pénzkezelő fizetése 100 korona volt, indítványoztatott, hogy fizetése megnagyobbítottassék, mert a papi nyugdíj-intézet pénzkezelésével megbizatván, ez által munkája sokszorososan megnövekedett.

Egyházmegyénk méltányolva a gyámintézeti pénzkezelő eddigi buzgó munkálkodását, az ujabban reá háruló

munkaszaporulat folytán fizetését 200 koronára emeli.

12. Miután a legközelebb lefolyt zsinat az egyház eddigi evangélikus református czimezést megváltoztatta, szükségessé vált, hogy úgy az egyházi, mint a lelkészi hivatalos pecsétek is megváltoztassanak s az eddigi használatban volt pecsétnyomók használaton kívül helyeztessenek s helyettük ily feliratu „református“ pecsétnyomók készíttessenek.

Utasittatik az egyházmegyei pénztárnok, hogy úgy az egyházak, mint a lelkészek részére, valamint az egyházmegyei pénztárnok és egyházmegyei papi és világi főjegyző részére „református“ feliratu pecsétnyomót készíttessen, melyeknek árát majd az egyházlátogatók fogják beszedni.

13. Révész Kálmán abauji esperes a Kocsis Jenő volt bajánházai helyettes lelkész által a vallás oktatási díjból illetéktelenül felvett 20 koronát megküldte.

Ezen összeg a gyűlés színe előtt a bajánházai gondnoknak azzal a meghagyással adatott át, hogy az átvett összegről a nyugtát az esperesi hivatalhoz mielőbb szolgáltatassa be s pénztári naplójába vezesse be.

14. Nagy Géza bajánházai felügyelő lelkész Kocsis Jenő volt bajánházai helyettes lelkész által a vallásoktatásért járó 50 koronáról szóló nyugtát beterjeszti.

Tudomásul vétetik.

15. Olvastatott a tavaszi egyházkerületi gyűlés 51. sz. határozata, mely tudomásra hozza, hogy a folyó évi áprilisi konvent 83. jk. határozatával kimondja, hogy a tőkesegély ügyben 1903-ban az egyházkerületek felter-

jesztései alapján készített határozatot hatályon kívül helyezi s további hározatának megváltoztatásával nem 1908-ban, hanem már most elrendeli az újabb szerves munkálat elkészítését, felhívja azért az egyházkerületet, hogy az egyházmegyék által állíttassák össze s magok átvizsgálván, az 1908-iki tavaszi konventre terjesszék fel mindamaz egyházközségek kérvényeit, melyeket az 1908—1913. öt éves időszakban tőkesegélyre ajánlanak.

Egyházmegyénk az egyházkerület intézkedése folytán, a tőkesegélyt igénylő egyházközségek sorozatát egybeállítja s az egybeállított sorozatot a segélyt igénylőknek két csoportba osztásával további intézkedés végett tisztelettel felterjeszti.

1. Gálocs, mely romladozó temploma helyett ujat kénytelen építeni, tehát mint kis népességű, de igyekvő egyházat melegen ajánlja egyházmegyénk tőkesegélyre.

2. Vámoslucska a mult évben düledező paplaka helyett ujat épített, azonban temploma is tarthatatlan állapotban lévén, ujat kell építeni, de mert a paplaképités kimerítette erejüket, ezért egyházmegyénk ezen egyházat szintén elsősorban ajánlja tőkesegélyre.

3. Mokcsa-Kerész a közelmultban a kor kívánalmainak megfelelő diszes paplakot épített, de ezen építkezés nemcsak az egyház anyagi erejét merítette ki, hanem kénytelenek voltak adósságot csinálni, melyet ezen szegénységgel küzdő, kevés népességű egyház önerejéből nem képes törleszteni, ezért egyházmegyénk másodszorban ajánlja tőkesegélyre.

4. Szürte a mult évben omladozó iskoláját javíttatta ki nagy költséggel, de már a korábban épített templom-építésből is volt adóssága, hogy tarthatatlan iskoláját kijavíthassa, újabb adósságot kellett felvenni, a mit a kimerült hivek nem képesek törleszteni; egyházmegyénk jó lelkiismerettel ajánlja tőkesegélyre.

II. Időleges segélyek.

a) Ungtarnócz oly csekély népességű egyház, mely körül van véve mindenfelől idegen vallásu és szláv ajku népektől, templomát és lelkészlakát javította a múlt évben, melyre a hivek által viselt teheren kívül csinált 3308 korona 16 fillér adósságot, ennek törlesztésére kér 1200 koronát.

Ajánltatik 1200 koronára.

b) Sárosmező leányegyház mint tótajku, de erősen magyarszerető kis gyülekezet, mely nagy költséggel templomot épített, mely építkezésből 2000 korona adóssága származott, kér 2000 koronát.

Ajánltatik 1000 koronára.

c) Ungmogyorós leányegyház, mely jelenben templomot épít, kevés népességű, de igen buzgó tagokból álló gyülekezet, azonban a legnagyobb igyekezet mellett sem képes a templomépítési nagy költséget előállítani, ezért kér 1200 koronát.

Ajánltatik 1200 koronára.

d) Ágtelek a közelmultban romladozó templomát javította nagy költséggel, jelenben pedig lelkészlakát épített s ezen építkezések az egyház anyagi erejét kimerítették, ez okból kér 600 koronát.

Ajánltatik 500 koronára.

e) A vajkócz-mátyóczi igen kevés népességű egyház kénytelen romladozó templomát és rossz karban levő lelkészi lakát nagy költséggel javítani; de ezen építkezési költségek a gyülekezet kevés számú tagjainak anyagi erejét messze túlhaladják, ezért kér 1400 koronát.

Ajánltatik 1000 koronára.

f) Egyházmegyénk tudomásával bir annak, hogy a közalap lelkészeket csak kivételes esetekben segíelyez, de Németh Péter csongori lelkész teljesen rá van utalva a segíelyre, mert ez évben dühöngött jégverés mind őszi, mind tavaszi veteményeit tönkre tette, azért kér 200 korona segíelyt.

Egyházmegyénk őt melegen ajánlja 200 korona segíelyre.

16. Esperes jelenti, hogy Kocsis Endre korláthelmecezi lelkész hosszas szenvedés után folyó évi július 18-án elhunyt.

Egyházmegyénk mély megilletődéssel veszi tudomásul ezen lelkész-társunk elhunytát, ki 33 évig munkálkodott anyaszentegyházunk építésén, ki míg a súlyos betegség ágyhoz nem szegezte, apostoli buzgósággal munkálkodott kisdud egyházának felvirágoztatásán. Mert valóban nagy buzgalom és éber figyelem kellett ott, azon a helyen, mely az evangélium és magyar nyelv véghatára. És ő küzdött, munkált, hogy egy is az övéi közül el ne vesszen. Éppen azért egyházmegyénk áldást kíván az elköltözött emlékére, egyszersmind kéri a mindenható Istent, hogy a kifáradt vándor kihült porainak adjon csendes nyugalmat az anyaföld kebelében, lelkét pedig méltóztassa szent színe látására. Itt maradott szeretteit, kiket halála gyászba borított, vigasztalja és áldja, míg földi vándorlásuk tart.

17. Olvastatott özv. Kocsis Endréné korláthelmecezi özv. lelkészné kérvénye, melyben hivatkozva beteges állapotára (krónikus szívbaj), minek folytán ő nem képes a segédlelkész élelmezéséről gondoskodni, sőt ma-

gával is tehetetlen napokig, ha ez a baja bekövetkezik, azért kéri az egyházmegyét, sziveskedjék kieszközölni az egyházkerület közbejöttével a konventen, hogy ő lemondva a férje után őt megillető lelkészi javadalomról, már mostantól fogva vétessék fel az országos egyházkerületi és egyházmegyei gyámintézet tagjává és onnan huzza özvegyi illetményeit. Kérelmében hivatkozik ugyanis az őszi egyházkerületi közgyűlés 63-ik pontjára, mely özvegy Farkas Miklósné, giczei özv. lelkészné kérvényét ily módon intézte el, kimondván, hogy az özvegy ily kérelme teljesítésének semmi akadály nincs.

Egyházmegyénk felterjeszti özv. Kocsis Endréné kérvényét a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre, hogy az sziveskedjen a gyámintézeti végrehajtó bizottságnál az özvegy kérelmének teljesítését kieszközölni, de a maga részéről kimondja, hogy az ungi egyházmegyei gyámintézetből mindaddig nem folyósít járulékot, míg a kegyidő le nem telik.

18. Olvastatott azon bizottság jelentése, mely a gyűlés kebeléből azért küldetett ki, hogy terjesztene be javaslatot arra nézve, hogy a tökesegélyért folyamodó 4 egyház közül melyik két egyházat javasolja első helyen, melyik kettőt második helyen segélyezés végett felterjeszteni. A bizottság kellő mérlegelés után első sorban Gálocsot és Vámoslucskát, második helyen Mokcsát és Szürtét javasolja felterjeszteni.

Egyházmegyénk a bizottság indokolt javaslatát elfogadja, Gálocsot és Vámoslucskát elsősorban, Mokcsát és Szürtét másodsorban terjeszti fel tökesegélyezésre.

19. Olvastatott a tavaszi egyházkerületi közgyűlés 52. sz. határozata, mely vonatkozással a folyó évi áprilisi

konvent 44. sz. határozatára, az iránt tesz kérdést, mi az oka azon jelenségnek, mely szerint az iskolázatlan ref. gyermekek száma ijesztően szaporodott. Egyszersmind felhívja az egyházkerületet, hogy ennek okát kifürkészni igyekezzék. Az egyházkerület utasítja az egyházmegyét, hogy a tanügyi bizottságok útján puhatalódjazzanak a kedvezőtlen állapot indító okai után s az orvoslási szerekről is gondoskodván, 1908. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésre jelentésöket terjesszék fel.

Egyházmegyénk az egyházkerület utasítását tudomásul veszi s e téren szerzendő tapasztalatait az 1908. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

20. Olvastatott a gálócsi egyháznak azon presbiteri és egyházközségi határozattal támogatott abbeli kérelme, hogy templom és paplak építése céljából ajánlja egyházmegyénk a gálócsi egyházat 10 000 korona tőkesegélyre, ezenfelül engedje meg, hogy 10,000 koronát kölcsön vehessen.

Tekintettel arra, hogy a gálócsi egyház e célra történt kivetését, tervrajzát, költségvetését az 1906. évi április hó 18., 19-én tartott közgyűlés megerősítette, ez kérdést nem szenved, a mi pedig a 10,000 korona kölcsön felvételét illeti, mind kettőbe bele nyugszik, mivel az alap ki van mutatva, melyből a tőkesegély törlesztését, valamint a felveendő kölcsön kamatait fedezni lehet.

21. Esperes jelenti, hogy a záhonyi ref. iskola-fundus használati jogának az állami iskola javára átkebelezését engedélyező okmány aláírását azért nem javasolta püspök urnak, mert a tanfelügyelő és községi képviselő testület által kötött egyezség nem felelt meg

azon kívánalmaknak, melyek az 1901. április 10., 11-én, egyházmegyei gyűlés 53. pontjában határozottan ki vannak tüntetve, ugyanis ének és vallásnitásra csak egy óra volt hetenként felvéve, a mi határozottan kevés volt. Minthogy püspök ur ennek folytán az átkebelezési okmányt alá nem írta, a vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a hivatkozott 53. jk. pontban előszámlált követelményeknek elég tétessék, csakis ekkor javasolta esperes, hogy a püspök a szerződést írja alá.

Az esperes eljárása jóváhagyólag
vétetik tudomásul.

22. Ugyancsak az esperes jelenti, hogy a Kocsis Endre halálával megüresedett korláthelmecezi egyházba Komjáthy István volt ungvári segédlelkészt rendelte be helyettes lelkészül, egyszersmind feljogosította arra is, hogy presbiteri és egyházközségi gyűlést tarthasson. A mi pedig a fizetést illeti, utasította az egyház előjáróságát, hogy ha az özvegy lelkészné a helyettes lelkésznek élelmezést nem ad, a szolgálati idejére eső teljes félfizetést adja ki a helyettes lelkésznek, de figyelmezteti, hogy a fizetés megosztáskor Homoki Antal főjegyzőt szintén hívja meg. A mi pedig a megnyerendő kápláni kongruát illeti, az felerészben az özvegyet, fele részben a helyettes lelkészt illeti.

Az esperes intézkedése minden
pontjára nézve jóváhagyatik.

23. Olvastatott az ungvári református egyháznak presbiteri és közgyűlési határozattal felszerelt abbeli kérelme, hogy engedje meg egyházmegyénk elemi iskolájának beszüntetését, mert már hosszabb idő óta, miután az állam a városnak alkalmas pontjain iskolákat állított, azóta a ref. elemi iskolába évenként 18—24 gyermek iratkozik be, holott az állami iskolákba 80—90 ref. tanköteles jár, ez pedig azért történik, mert a ref. iskolától távol laknak, az állami iskolához pedig közel. De

okul szolgál az is, hogy az állami iskolában a gyermekek nem és osztály szerint egymástól el vannak különítve, a ref. iskolában pedig együtt vannak. Továbbá tekintetbe veendő az is, hogy az 1907. évi XXVII. t.-cz. rendelkezése szerint a jelenlegi tanító fizetését, mely 857 koronára van becsülve, 1200 koronára kellene emelni, az I. és II. korpótlékot 200—200 koronát meg kellene adni, a mely terhet az ungvári egyház a közel multban teljesített építkezésre fordított nagy költsékezés miatt el nem bir. Ezen felül az iskola czélszerű berendezése, iskolaszolga alkalmazása újabb anyagi áldozatokat követelne, melyek az egyház anyagi erejét felülmúlnák, így teljesen indokolt, hogy az egyház népiskoláját beszüntesse.

Egyházmegyénk méltányolva a kérvényben feltüntetett okokat, megengedi és az egyházkerületre is pártolólág terjeszti fel az egyház kérelmét a következő feltételek betartása mellett:

a) Ha a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter a jelenlegi okleveles tanítót, Sulyok Jánost úgy a fizetés, mint a nyugdíj-igényre nézve eddigi szolgálatával szerzett összes jogaival együtt az ungvári állami iskolához rendes tanítóul átteszi.

b) Ha a miniszter megengedi, hogy Sulyok János az állami szolgálatba lépés után is elláthassa a református egyháznál külön tiszteletdíjért az orgonistai, illetőleg kántori teendőket.

c) Ha a miniszter biztosítja a református egyházközséget arról, hogy az itteni állami iskolánál mindenkor alkalmaz olyan református tanítót, a ki képes és köteles leendő a b) pont-

ban jelzett módon az orgonistai, illetőleg a kántori teendőket ellátni.

d) Az ungvári ref. egyház fenntartja magának azt a jogot, hogy ha magára nézve czélszerűbbnek látná önálló orgonistai, illetőleg kántori állást szervezni, azt megtehesse.

24. Olvastatott Háda Sándor végzett teologus kérelme, ki Csuha István szobranci földbirtokosnál nevelői állást tölt be, a ki a jenkei lelkész mellett mint czimzetes s.-lelkész fog működni, kéri magát az ungi egyházmegyébe bekebeleztetni.

Bekebeleztetik.

25. Olvastatott Karabélyos Gyula kistráti tanító kérelme, melyben hivatkozik 10 tagból álló családjára és ez évben mezei termékeire való veszteségére, valamint arra, hogy a következő iskolai évben 3 gyermeket kénytelen felsőbb iskolában neveltetni, azért az ősszel kiosztandó segélypénzekből segélyt kér.

Kérelme az őszi segélyosztó bizottság figyelmébe ajánltatik.

26. Ugyancsak Meskó János hivatkozva arra, hogy négy gyermeket taníttat felsőbb iskolában és arra, hogy gyermekei tanítása miatt adósságot volt kénytelen csinálni, segélyt kér.

Kérvénye az őszi segélyosztó bizottsághoz tétetik át.

27. Stépán László, a szobrancz—tibai fiókegyház főgondnoka jelenti, hogy Könyves Tóth Kálmán debreczeni lelkész a szobranci fürdőben istenitiszteleket tartott, mely alkalommal az épülő szobrancz—tibai templomra 55 korona gyűlt be.

Örvendetes tudomásul vétetik és Könyves Tóth Kálmán úrnak ügy-

buzgóságáért egyházmegyénk hálás köszönetét nyilvánítja.

28. A f. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 75. sz. határozatával az abauji egyházmegye azon kérelmét, mely szerint az egyházlátogatás a téli hónapokról kedvezőbb időszakokra tétessék át, — átteszi az egyházmegyékhez azzal az utasítással, hogy az egyházmegyék véleményes jelentésüket ez ügyben az egyházkerületre terjesszék fel.

Egyházmegyénk eddig is, ha ezen ügy kérdés tárgyává tétetett, mindig azon véleményen volt, hogy az egyházlátogatás ideje a téli hónapokról kedvezőbb időszakra tétessék át, most is melegen pártolja az abauji egyházmegye indítványát, egyszersmind kimondja azt is, hogy az egyházlátogatás ideje május havára tétessék át.

29. Az egyházkerületi őszi közgyűlésre az ungi egyházmegyéből képviselőkül kiküldetnek:

Komjáthy Béla, Virág József esperes helyettes, Komjáthy Gábor, Szücs István, Stépán László, Minaji István, Szabó Zoltán, Bóczér István tanítói képviselő és Homoki Antal e. m. főjegyző.

30. Az egyházkerület 1907. évi tavaszi közgyűlésének határozatával az egyetemes konvent azon tudósítását, hogy a lelkészek, ref. tanintézetek könyvtárai s világi embereink, ha 3 éves cyklus előfizetésére kötelezzük magukat, a könyvilletményt ugyanazon díjért (évi 10 kor.) kapják, mint egyházaink, — a lelkészek, tanintézetek, tanárok, iskolai növendékek, világi férfiak s az összes egyházak figyelmébe ajánlja.

Közgyűlésünk ezen tudósítást tudomásul veszi s annak köztudomásra való hozatalát határozza el.

31. Olvastatott az egyházkerület 1907. évi tavaszi közgyűlésének azon határozata, hogy a paróchiális könyvtárdíjak 1907. évtől szedessenek.

Tudomásul szolgál s amennyiben egyházmegyénk már két évi paróchiális könyvtár díjat kifizetett, új befizetésre csak 1909-ik évtől köteles.

32. Sallay Gyula nagyszelmenczi lelkész a múlt tavaszi gyűlés 25. sz. határozatára jelenti, hogy a szirénfalvai iskolaépületre a birói szemle megtartatott s a szakértői vélemény szerint az épület falán észlelhető repedések a silány munka és anyag következményei.

Közgyűlésünk ezen jelentést tudomásul veszi s az építés kijavítására nézve ezen gyűlés határozatával intézkedik.

33. Szabó Lajos tanácsbíró jelenti, hogy az egyházmegye tulajdonát képező házon javítások szükségeltetnek, annak eszközzésére felhatalmazást kér.

Közgyűlésünk a tanácsbíró úr szives figyelmét megköszönve, a javítási költségekről szerkesztendő kimutatás elkészítésére, a szükséges intézkedések megtételére s annak az esperesi hivatalhoz való beterjesztésére Hegyi György, Komjáthy Gábor és Pataki Pált küldi ki.

34. Szőlőssy Gyula gyámintézeti pénzkezelő indítványozza, hogy a gyám és nyugdíjintézeti járulékok fele részben a januári s másik fele részben a julius hónap-

ban megérkező kongruából vonassanak le az esperesi hivatal által.

Közgyűlésünk Szöllőssy Gyula indítványát elfogadja, s az esperest felhatalmazza arra, hogy a lelkészi nyug. és gyámintézet javára fizetendő belépési és tagsági díjakat évi két részletben a lelkészek kongruájából levonhassa.

35. Sárosmező l.-egyház előljárósága jelenti, hogy templomát folyó évi augusztus hó 18-án óhajtja felszentelni.

Tudomásul szolgál.

36. Szöllőssy Gyula közalapkezelő az 1906. évről szóló jóváhagyott közalapi számadást beterjeszti.

Tudomásul szolgál.

37. Olvastatott Dókus Ernő nyugdíjintézeti végrehajtó bizottsági elnök azon értesítése, hogy a nyugdíj-tartozásokat mindenkor a végrehajtó-bizottság tölti ki az ivekbe.

Tudomásul szolgál.

38. Kovács Béla végzett theológus kéri, hogy a bezői egyházba helyettes lelkészül helyeztessék be.

Egyházmegyénk a kérelemnek helyt nem adhat, mert kérvényező a kápláni vizsgát még nem tette le, így tapasztalt lelkész felügyelete nélkül a lelkészi teendők önálló végzésével nem bízhatja meg.

39. Móre Elek pinkóczi lelkész az esperes kérdésére jelenti, hogy hajlandó az eddigi feltételek mellett a bezői egyházba beszolgálni.

Egyházmegyénk ezen jelentést tudomásul veszi s Móre Elek pinkóczi lelkészt az eddigi feltételek mellett a bezői egyházban való beszolgálással továbbra is megbizza.

40. Olvastatott Ung vármegye törvényhatósági bizottságának 1252/kb. 1907. számú határozata, melylyel Csuha István bizottsági tagot megbizza, hogy a sárosmezői községi iskola-alap vagyont, melyen a ref. iskola áll, becsülje meg.

Tudomásul szolgál.

41. Olvastatott Ung vármegye thatósági bizottságának azon határozata, melylyel a nagyszeretvai ref. egyházat kötelezi arra, hogy egy éven belül megfelelő iskola-házról gondoskodjék s a tanítás eredménye is kifogás alá jöven, felhivja az esperest annak megvizsgáltatására.

Egyházmegyénk már a mult őszi gyűlés 72. sz. határozatának 5. pontja alatt utasította a szeretvai egyházat, hogy iskola épületét a törvénynek megfelelő módon hozza rendbe s most újból felhivja, s fegyelmi eljárás terhe mellett meghagyja az egyház előljáróságának, hogy iskola épületét folyó évi szeptember 8-ig, a tanítói lakást pedig folyó év okt. 1-ig a kivánalmaknak és törvénynek megfelelően hozza rendbe s a tett intézkedések megvizsgálására Szilágyi Sándor tanácsbirót küldi ki. A tanitót pedig utasítja, hogy jövőre a tanításban nagyobb eredményt igyekezzen elérni.

42. Az egyházmegyei könyvtári bizottság a mult tavaszi gyűlés 107. számú határozatára jelenti, hogy a könyvtár éppen most van rendezés alatt; a hiányzó és

elkallódott könyvek megállapítása hosszabb időt vesz igénybe s mihelyt ez készen lesz, a könyvtár törzs-könyvének végleges megállapítását, a megrendelendő könyvek jegyzékeinek összeállítását, a leltár kinyomatását azonnal eszközölni fogja.

Egyházmegyénk ezen jelentést tudomásul veszi, s elvárja, hogy ígértét beváltja.

43. Komjáthy Gábor egyházi és Minay István világi tanácsbírák jelentik, hogy a múlt tavaszi gyűlés 21. sz. határozatának értelmében Ungtarnóczon megjelenvén, az ügyet megvizsgálták s indítványozzák, hogy Horváth Gyula ungtarnóczy lakos egyházi adója a presbyteri határozat helybenhagyásával évi hat koronában állapítsák meg.

Közgyűlésünk ezen jelentést tudomásul veszi s az összes iratokat elbírálás s határozat hozatal végett a közgazgatási bírósághoz teszi át.

44. Komjáthy Gábor ungvári lelkész az iránt kérényez, hogy miután a ft. egyházkerület 1906. évi okt. 14—16. napjain Ungváron tartott gyűlésének 21. sz. jkvi határozatával kimondotta, hogy a nem felekezetükbeli középfoku iskolákban a ref. vallástanítás rendezését legelső sorban az ungvári egyházban fogja eszközölni s mégis a folyó évi tavaszi közgyűlésében a már megállapított sorrend megváltoztatásával Ungvár helyett a s.-a.-ujhelyi egyháznak adta az elsőséget; — indítványozza az egyházmegyei közgyűlés, hogy a ft. egyházkerület az ungvári egyházra vonatkozó 1906. évi 21. sz. jegyzőkönyvi határozatát életbe léptetni, illetőleg a két segédlelkési állás rendszeresítése céljából a már elvileg megállapított 3600 korona évi dotációt már a legközelebbi 1907—908. iskolai évben folyósíttatni méltóztassék.

Közgyűlésünk ezen kérelmet a ft. egyházkerületre pártolólág felterjeszti

s indítványozza, hogy a kérelemnek jogos és nagyjelentőségű indokánál fogva hely adassék.

45. Balogh Dániel palágyi tanító kéri az egyházmegyét, hogy a méltányosság szempontjából mult gyűlésünk 41. sz. határozatát megváltoztatni kegyeskedjék, s a palágyi lelkészi teendők végzéseért őt magasabb díjazásban részesítse.

Közgyűlésünk tudja azt, hogy Balogh Dániel a palágyi lelkészi teendőket oly lelkiismeretesen teljesíti, hogy ezért nagyobb mérvű díjazásra is méltó volna; de tekintve, hogy az ő díjazásának emelése folytán a beszolgáló lelkész fizetése kevesbednék oly mértékben, hogy akkor meg az ő díjazása volna méltánytalanul kevés az általa végzett szorosabb értelemben vett lelkészi teendőkért. Így a mult gyűlés 41. sz. határozatát jelen közgyűlés nem változtathatja meg.

46. A vajkóczi egyház tarthatatlan állapotban levő paplakának és templomának javítási költségvetését, mely 5350 korona 18 fillérre megy, beterjeszti s annak megerősítését kéri. Ezzel kapcsolatban jelentvén, hogy a 146 lelket számláló kis egyház a javításnál szükségrendő fuvarokon kívül 512 korona kivetést eszközölt, a más vallásuak ajánlata pedig 158 koronát tesz. Kéri ezen kivetés megerősítését is. Végül alázattal esedezik a 2000 korona segélyért.

A vajkóczi egyház — az egyházmegye utasítása szerint pótlólag beterjesztvén a hivek adózási viszonyának kimutatását, — költségvetése és kivetése megerősítettik. A 2000 korona építkezési segélyért azonban a tavaszi gyűlésen kell kérvényeznie.

47. Szöllőssy Gyula, a közalap egyházmegyei pénztár kezelője arra kéri a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlést, hogy hatalmazza fel az egyházmegyei pénztárnokot a december 25-ig be nem folyt közalapi járulék kifizetésére. A pénzkezelő pedig hivatalból elrendelendő fegyelmi vizsgálat terhe mellett utasítsák, hogy a mint az egyházak közalapi hátralékaikat befizetik, azokat azonnal beszolgáltassa az egyházmegyei pénztárba.

Tudva azt, hogy a közalap egyházmegyei pénzkezelője a járulékok befizetését így is szigoruan fogja sürgetni, s az egyházmegyei számadásokban a miatt semmi zavar nem keletkezhetik, a közgyűlés kimondja, hogy a december 25-ig be nem fizetett közalapot — nehogy egyházmegyéink hátralékban legyen, — az egyházmegyei pénztár hitelezi, úgy azonban, hogy a közalap egyházmegyei pénzkezelője a december 25. után begyűlt közalapi járulékokat az egyházmegyei pénztárba haladéktalanul beszolgáltatni hivatalból elrendelendő fegyelmi vizsgálat terhe alatt utasítatják.

48. Szöllőssy Gyula, az orsz. ref. lelkeszi özvegyárva gyámintézet egyházmegyei pénzkezelője beterjeszti az 1907. évre szóló kimutatást arról, hogy a törzsfizetés és kongrua után ki mennyivel tartozik. S ezen kimutatásnak a jegyzőkönyvben kinyomatását kéri.

Tudomásul szolgál s a kimutatásnak jegyzőkönyvünkben kinyomatását a közgyűlés elrendeli.

Kimutatás

**az országos ref. lelkészi özvegy-árva-gyámintézet
javára az egyházmegye lelkészei által az 1907-ik
évben fizetendő összegekről.**

Sorszám	Az egyház és lelkész neve	Törzsfizetés		Kongrua	
		kor.	fill.	kor.	fill.
1	Ágtelek: Kovács István	1198	—	589	11
2	Bajánháza: Lelkész nincs	1341	32	589	11
3	Bátfa: Kiss László	754	64	1027	49
4	Bés: Szabó István	977	20	904	08
5	Bező: Magyar József	1500	—	491	26
6	Csap: Bacskay Sámuel	1253	64	537	80
7	Csicser: Szabó Endre	1350	64	556	45
8	Csongor: Németh Péter	1844	06	151	70
9	Eszeny: Szabó József	2315	20	—	—
10	Gálocs: Gecse Géza	1003	60	1127	03
11	Iske: Benkő Lajos	1150	50	626	77
12	K.-Dobrony: Nagy Sándor	1398	50	543	98
13	K.-Gejőcz: Homoky Antal	983	—	892	14
14	K.-Ráth: Morvay József	886	86	1012	26
15	K.-Helmecz: Kocsis Endre	675	64	1103	26
16	Minaj: Szabó Endre	537	90	826	52
17	Mokcsa: Szöllőssy Ferencz	923	02	—	—
18	N.-Dobrony: Magyar Bertalan	2643	02	952	78
19	N.-Gejőcz: Lelkész nincs	991	—	950	34
20	N.-Kapos: Maksa József	1217	54	685	61
21	N.-Szelmencz: Sallay Gyula	1229	54	664	10
	Átvitel	26174	82	5231	79

Összesen		10 ⁰ / ₀ -os be- lépés		Kongrua utáni 10 ⁰ / ₀ belépés		2 ¹ / ₃ ⁰ / ₀ -os Tagság		Összesen		Kongrua után fizet	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
1787	11					44	68	44	68	14	73
1341	32					33	54	33	54	14	73
1782	13					44	56	44	56	25	69
1881	28					47	03	47	03	22	60
1991	26					49	78	49	78	12	28
1791	44					44	79	44	79	13	45
1907	09					47	69	47	69	13	91
1995	76					49	91	49	91	03	79
2315	20					57	88	57	88	—	—
2130	63					53	26	53	26	28	18
1777	27	2-ik ¹ / ₃ -ad	35	2-ik ¹ / ₃ -ad	89	44	43	103	67	36	56
1941	98					48	55	48	55	13	60
1875	14					46	68	46	68	22	30
1899	12					47	48	47	48	25	30
1778	90					44	48	44	48	27	58
1364	42					34	11	34	11	20	66
1875	80					46	90	46	90	23	82
2643	80					66	08	66	08	23	82
1941	34					48	54	48	54	23	76
1903	15					47	58	47	58	17	14
1893	10	3-ik ¹ / ₃ -ad	97	3-ik ¹ / ₃ -ad	89	47	33	88	30	16	16
39817	24	79	32	41	78	995	28	1095	39	376	24

Sorszám	Az egyház és lelkész neve	Törzsfizetés		Kongrua	
		kor.	fill.	kor.	fill.
	Áthozat ...	26174	82	5231	79
22	N.-Szeretva: id. Szakal István ...	938	20	836	35
23	Palágy: Lelkész nincs ...	1176	68	836	35
24	Pályin: Lelkész nincs ...	1482	36	—	—
25	Felső-Röcse: Kálniczky János ...	787	76	866	07
26	Szalóka: Lelkész nincs ...	1737	26	—	—
27	Szürthe: Tóth Lajos ...	1221	26	685	71
28	Tisza-Ásvány: Csomár Béla ...	580	60	1019	40
29	Tisza-Salamon: Szűcs István ...	1484	30	626	90
30	Ung-Csepely: Szőlössy Gyula ...	905	02	1140	32
31	Ung-Nyarád: Nyomárkay Sándor ...	1162	—	—	—
32	Ung-Pinkócz: Móré Elek ...	1138	—	888	25
33	Ung-Tarnócz: Pataky Pál ...	731	85	1101	18
34	Ungvár: Komjáthy Gábor ...	2405	92	—	—
35	Záhony: Urbán Mihály ...	1990	—	704	63
36	Jenke: Móré Gábor ...	1158	70	706	—
37	Vaján: Virág József ...	998	86	786	13
38	Vajkócz: Nagy Géza ...	869	—	1131	65
39	Vámos-Lucska: ifj. Szakal István ...	1015	26	694	14
	Összesen ...	47956	79	24829	41

Jegyzet. A mult 1906-ik évben 10%-os belépés 5 korona 91 fillér, — 2¹/₂%-os tagsági-díj 26 korona 87 fillér maradt kint. Ezen összeg 1907. január havában beküldetett s a földhitelintézethez felküldetett.

Összesen		10 ^o / _o -os belépés		Kongrua utáni 10 ^o / _o belépés		2 ¹ / ₈ ^o / _o -os Tagság		Összesen		Kongrua után fizet	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
39817	24	79	32	41	78	995	28	1095	39	376	24
1774	55					44	37	44	37	20	91
1176	68					29	42	29	42	20	91
1482	36					37	06	37	06	—	—
1653	83					41	35	41	35	21	65
1737	26					43	44	43	44	—	—
1906	97					47	68	47	68	17	14
1600	—	2-ik ¹ / ₈ -ad 19	35	2-ik ¹ / ₈ -ad 33	98	40	01	93	34	59	47
2111	20					52	80	52	80	15	68
2045	34					51	15	51	15	28	51
1162	—					29	06	29	06	28	51
2026	25					50	67	50	67	22	21
1833	03					45	82	45	82	27	53
2405	92					60	16	60	16	—	—
2694	63					67	36	67	36	17	61
1864	70					46	63	46	63	17	65
1784	99					44	63	44	63	19	65
2000	65					50	03	50	03	28	29
1709	40					42	75	42	75	17	35
72786	20	98	67	54	87	1819	67	1973	21	675	06

49. Az 1906. évi egyházlátogatói jelentések az állami és községi iskolákban való vallástanításról Czinke István egyházkerületi aljegyző azon hátratozásával, hogy „egyházkerületünk az állami iskolákban végzett vallástanításról szóló felterjesztések kötelezettsége alól Ungot és a többi egyházmegyét is feloldotta az 1904. év őszi gyűlés 20. g) sz. határozatával. Ez tehát tárgytalan s visszaadandó“ — visszaküldetett.

Tudomásul szolgál. S mihez tartás végett a jegyzői kar figyelmébe ajánltatik.

50. Bacskay Sámuel, a csapi egyház lelkésze máj. 13-án jelenti nagytiszteletű esperes urnak, hogy szept. 1-től a csapi egyház iskolája be lesz szüntetve, s állami iskola nyittatik Csapban, minek folytán a presbytérium és egyházi közgyűlés az ezzel kapcsolatos alábbi ügyekben határozott:

A ref. iskola helyiséget évi 700 koronáért átadja óvodai helyiségnek. Szabó Béla felekezeti tanítójának az 1907. évi egész fizetést megadja. A kántori teendőkért, melyeket szintén ő fog ellátni, mint szept. 1-től állami tanító, a presbytérium 400 koronát ígér, Szabó Béla 500 koronát kér, a közgyűlés pedig későbbre halasztotta elhatározását.

Ezen jelentés következtében esperes megbizta Szücs István tanácsbíró és Kovács Dániel vil. főjegyzőt, hogy micsoda kényszerítő körülmények azok, a melyek hatása alatt a csapi egyház iskoláját nem is szerződéssel, mint rendesen szokás, adja át az államnak, hanem mint a lelkész ur leveléből látszik, jogával egyszerűen félre áll az állam útjából. Valamint a vizsgálat arra is kiterjesztendő, hogy a tanítói ingatlanok jövedelmét illetőleg milyen szándékuk van?

Nevezett küldöttek jul. 28-án megejtették a vizsgálatot, s beterveztett jelentésök szerint Bacskay Sámuel lelkész a vizsgálat folyamán előadta, hogy az iskola államosításának szükségét az egyház még 1902. évi decz.

3-án tartott rendkívüli egyházmegyei gyűléshez beterjesztett kérvényében indokolta. Ezen kérvény felterjesztett a főtiszteletű egyházkerületre, mely az 1903. tavaszi közgyűlés 86. számában megengedi, hogy a csapi egyház iskoláját a felhozott okoknál fogva beszüntesse azon feltétel alatt, hogy az áll. iskolánál legalább egy tanító mindenkor ev. ref. vallásu legyen, ki a kántori teendőket végezni köteles. Ezen feltételek pedig a képviselő testület jegyzőkönyvébe bevétettek, s a minisztériumhoz felterjesztettek. A tanítói ingatlanok jövedelmének hovatfordításáról még nem határoztak, de már oly irányban történt megállapodás, hogy első sorban abból fedezik a kántori díjat, a fennmaradó jövedelmet pedig az egyház szükségének fedezésére fogják fordítani.

A küldöttség ezen előterjesztésén kívül Bacskay Sámuel élő szóval jelenti, hogy a kántori teendőkért az egyházi közgyűlés 400 koronát ígért, melybe Szabó Béla tanító is beleegyezett.

Az egyházmegye tárgyalva a csapi egyház iskolája ügyét, s tapasztalva, hogy az egyház nem képes iskoláját fentartani, a kényszer hatása alatt belenyugvását adja a csapi egyház iskolájának államosításába, azon határozott kikötéssel, hogy egy tanító mindenkor református vallásu legyen, ki a fenti 400 koronáért a kántori teendőket ellátni köteles. Mely iskola államosítási ügy a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

51. A bajánházi egyház azon indokolással, hogy az anyaegyházhoz 3 fiókegyház tartozik (Magasrév, Pálóc, Tegenye és még két tanya), s ez egyházakban a keresztelés, esketés és temetés a községek távolsága miatt nagy nehézségekbe ütközik, kéri az egyházmegyét, hogy engedje meg rendes lelkészt választani.

1905. évi őszi egyházmegyei gyűlésünk 38, ugyszinte 1905. évi őszi egyházkerületi gyűlés 68. pontjában a bajánházai egyháznak 3 év engedtetett a lelkészi állás betöltésére, mely idő alatt a fél papi jövedelmet templom és lelkészlak építésre gyümölcsöztetni köteleztetett. Mivel azonban az egyház valláserkölcsei érdeke, mely czélből most két év elteltével a lelkészválasztás megengedését kérik, az anyagi érdeknél sokkal fontosabb, az egyházmegye megadja a bajánházai egyháznak az engedélyt, hogy rendes lelkészt válasszhasson. Mely határozatát a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

52. A bési egyház, mivel június 29-én tűzvész által a lelkészi portán levő csűr és ól, valamint a portát körülvevő deszkakerítés nagy részben megsemmisült, tekintettel az egyháznak a közelebbi években történt nagy mérvű építkezéseire, — úgy hogy az egyház jelenben képtelen saját erejéből építkezni, — a leégett épületek biztosítási értéke pedig a nagy mértékben megdrágult építkezési viszonyok miatt az új építkezésre nem elegendő, — az őszi segélyre kéri magát a 300 koronára ajánlatni.

A sok oldalról igénybe vett őszi segély ilyen adományt alig nyujthat ugyan, de a bési egyház kérelmét — tekintve az egyház közelebbi időben teljesített sok építkezését, — az őszi segély-osztó bizottság figyelmébe ajánja az egyházmegye.

53. Szabó István bési lelkész jelenti, hogy egyháza a folyó évben történt tanítói csűr és istálló építkezés alkalmával tökepénzéből 1000 koronát felhasznált, mely

tőkepénz azonban nem alapítvány természetű, hanem az egyház tagjai által fűeladásokból összerakott — az egyház közszükségleteire gyümölcsöző — alap.

Tudomásul szolgál.

54. Szabó József eszenyi lelkész, hivatkozással az 1897. évi tavaszi ker. gyűlés 14. j. k. szám 5-ik pontjára, jelenti, hogy öregségi gyengeség miatt segédlelkészt szándékozik tartani s a segédlelkész Bakcsy Gyula lesz, ki szeptember hóban teszi le az első papi vizsgát.

Tudomásul szolgál.

55. Mult gyűlésünk 8-ik pontja szerint az egyházlátogatóság jelentette, hogy az eszenyi egyház pénztárába 7000 korona tőkepénz fizettetett be s ez összeg a toronyépítésre fordított. Ez ügy megvizsgálására Szücs István tanácsbíró és Kovács Dániel vil. főjegyző kiküldetvén, jelentik, hogy az eszenyi toronyépítésre szolgáló bevételek: az egyházmegyétől kölcsönvett 5000 koronából, 3644 K 95 f önkéntes adakozásból, 3099 K 03 f kivetésből befolyt összegből, vagyis összesen 11743 K 98 f-ből áll. Ezzel szemben az összes kiadás 11.899 K 90 f, vagyis tulkiadás: 146 K 01 f, s ez az egyház közpénztárából fedeztetett ideiglenesen, míg a toronyépítésből kifolyólag az egyháznak van terhe, de ez — mivel a vállalkozóval a leszámolást még nem ejtették meg — meg nem állapítható. Ezen szükséglet fedezésére van az egyháznak kint levő követelése, mely az építési költségeket fedezni fogja, s ezt az egyház előljárósága szept. 1-től a polgári hatóság igénybevétele mellett be fogja hajtani.

A küldöttség jelentését az egyházmegye tudomásul veszi, s a toronyépítési számadás befejeztével az eszenyi egyház annak betérjesztésére utasítatik.

56. Mult gyűlésünk 14-ik pontja értelmében a Szabó József lemondásával megüresedett tanácsbírói állásra beadott szavazatokat az esperes, Szöllőssy Gyula és Stépán Géza tagokból álló bizottság felbontván, jelenti, hogy a beérkezett 39 szavazatból az ungyarádi egyház szavazata alaki hiba miatt érvénytelennek nyilvánítottá, a többi 38 szavazat pedig következőleg oszlott meg: Nagy Sándor kisdobronyi lelkész 26, Pataki Pál ungtarnóczi lelkész 8, Szabó Endre minaji lelkész 3, Tóth Lajos szürtei lelkész 1 szavazatot kaptak.

Ennek folytán a közgyűlés Nagy Sándor kisdobronyi lelkészt az ungi egyházmegye tanácsbírójának kijelenti. Ki a tanácsbírói esküt letévén, s az esperes üdvözlése után székfoglaló beszédében a szent munkára magát felajánlván, tanácsbírói székét elfoglalja.

57. Mult gyűlésünk 73. pontja alatt az ungyarádi egyház utasított, hogy az Órgován Sámuel tanítósága idejéből fizetetlen maradt 30 filléres tanítói nyugdíj járulékot az egyház szedje be és fizesse ki. Melyre vonatkozólag Nyomárkay Sándor lelkész és Kelény István gondnok jelentik, hogy régebbi szokás szerint a községi előljáróság szedvén Nyarádon a 30 filléres nyugdíj járulékot, a jelzett időre tartozó összeg is beszédetett a község előljárósága által s rövid időn beszolgáltatják az adóhivatalba. A Magyar Pál tanítósága óta fizetendő 30 filléres nyugdíj járulékot az adóhivatal már felvette.

Tudomásul szolgál. S a lelkész utasittatik, hogy a befizetésről az egyházmegyét értesitse.

58. A sárosmezői leányegyház anyásítása ügyében 1906. évi őszi egyházker. gyűlés 87. pontja alapján legközelebbi egyházmegyei gyűlésünk 100-ik pontjában Szakal István és Stépán László tanácsbírók kiküldetvén,

beadják jelentésüket, melyben alapos körültekintéssel végzett kiküldetésök eredményeként előadják, hogy a szobranci járásban, melyhez Sárosmező tartozik, csak két anya (Vámoslucska és Felsőrőcse) és három leányegyház (Solymos, Kereszt, Sárosmező) van, s ezek egymástól távol usznak a rengeteg római és görög kath. tót tengerben, hol magyar szó csak a református templomban hallatszik. A sárosmezői leányegyház hiveinek anyanyelve szintén tót s miután számuk 393, holott Felsőrőcse anyaegyházban a hivek száma csak 186, nemcsak magyar nemzeti szempontból, de a nagy számú gyülekezet közvetlen vezetése, lelki gondozása, tehát valláserkölcsi nevelése szempontjából is szükséges, hogy anyásíttassék, s ez által saját lelkészének közvetlen vezetése és felügyelete mellett erősödjék magyar nemzeti és vallásos érzületben. Az anyásítás mellett az iskola államosítandó egyrészt azért, mert az anyásítást a hivek anyagi képessége csak az iskola feladtával bírja el, másrészt pedig azért, mert tapasztalat bizonyítja, hogy felekezeti iskolába s főleg olyan félreeső tót helyre, mint a milyen Sárosmező, jó tanerőt kapni nem lehet, míg államosítás esetén ilyen remélhető és működésétől jó siker bizvást várható. Eddig, míg Sárosmezőn templom nem volt, a hivek 7 kilométer távolra eső anyaegyház templomába jártak nyáron akadálytalanul, a többi évszakokban pedig vízzel és feneketlen sárral küzködve. Mióta pedig a leányegyház diszes templomot épített, az egyház lelkésze megy át Sárosmezőre évenként 6-szor urvacsorát osztani, miért a leányegyház hivei részéről 120 koronával díjaztatik. Új csoportosítás, munkabeosztás nem létesíthető, mert az anyaegyház hivei a lelkész 6-szori távozását sem veszik szívesen, a leányegyház hivei pedig még egyszer annyi lelkészi átjövetellel sem lennének kielégítve. Anyásítás esetén a leányegyház buzgó és jó módu hivei lelkészlakul adnák a mostani tanítói házas belhelyet a melléképületekkel, a lakháznak önerejükől való megfelelő átépítése, illetve átalakítása mellett, továbbá a már összeállított díjlevél szerinti fizetést. A felsőrőcsei egyház, valamint lelkész is továbbra

is birtokában maradnak mindazon a sárosmezői határban levő ingatlanoknak, a melyek a felsőrőcsei egyház nevére vannak bekebelezve. Ellenben a mostani anyaegyház lelkészétől eleső 240 koronát tevő fizetés pótlására a kongrua felemelése kéretnék. A templom belhelye a közös iskolai alap nevén áll, erre építette a leányegyház templomát, de teljes jóhiszemmel, mert azon belhely mindig az egyház birtokában volt, a beépített belhely értékének megállapítása a leányegyház és a közigazgatási hatóság között folyamatban van, megállapítás után a leányegyház hivei az árát készpénzzel kifizetendik. Az anyaegyház azon előterjesztése, hogy szakadás esetén nagyobb feladatokra képes nem lesz és ereje csökken, figyelembe nem jöhet; mert a virágzásnak indult leányegyház érdeke az anyaegyház érdekének nem helyezhető alá, — és mert éppen protestáns szempontból a haladásnak, a fejlődésnek útjába akadályt gördíteni nem szabad, — nem jogos. Igaz ugyan, hogy anyásítás és államosítás esetén több teher hárul az illető egyház hiveire, de dicséretet és elismerést érdemlő hithűségök, emellett ismert anyagi előnyös helyzetök teljes biztosítékot szolgáltatnak arra nézve, hogy a létesülő anyaegyház jövedője biztos kezekben lesz s a hivek teherviselési képessége változást nem szenved. E jelentéssel a sárosmezői református hivek vagyon- és adókimutatása is beterjesztetik.

Egyházmegyei közgyűlésünk a beterjesztett jelentés folytán a sárosmezői leányegyház anyásítási ügyét, tekintve a hivek áldozatkészségét s az anyásítás hazafias intenióját, ismét felterjeszti pártolással a főtiszteletű egyházkerületre.

59. Mult gyűlésünk 60-ik pontjában a Halász Lajos jenkei tanító ellen beadott panaszok megvizsgálására kiküldött bizottság beterjeszti jelentését, mely szerint a panaszos ügy az engedékenység lelke által vezérelt előljáróság s a terhére rótt mulasztásokkal szemben

magát nagy részben igazolt tanító között békés uton elintéztetett.

Tudomásul szolgál.

60. Kádár Albert segédlelkész, ki a lelkészi hivatalra képesítő első vizsgát Sárospatakon letette, s 1907. június 25-én 11. sz. a. kiállított bizonyítványa szerint általános jó osztályzatot nyert, mint ungvári segédlelkész kéri magát az ungi egyházmegyébe kebeleztetni.

Kádár Albert mint ungvári segédlelkész az ungvári egyházmegyébe bekebeleztetik.

61. Olvastattak CCV—CCVII-ig jelzett esperesi körlevelek, melyeknek kivonatos tartalma: CCV: Ő felsége alkotmányos uralkodásának 46-ik évfordulója július 8. Kegyeletes megemlékezés. Az új egyházi törvény aug. 1-én lép életbe. Szavazat egyházmegyei tanácsbíróra. Esperes úr távollétében az esperesi teendőket Virág József tanácsbíró ur látja el. CCVI: Nyugdíjintézeti adatok kéretnek. Őszi egyházmegyei gyűlés augusztus 12. Közalapi segélyekért folyamodók ívet kérjenek. Iskolai vagyont illető kerületi határozat. Az egyházi terhek visszatérítése tárgyában intézkedni előzetesen az államsegély megnyerése érdekében. CCVII: Sárosmező templomát augusztus 18-án szenteli fel.

Mindezek mint körözött ügyek tudomásul szolgálnak.

62. Olvasatott a tanügyi bizottság elnökének jelentése s ezzel kapcsolatban a tanügyi bizottság 1907. aug. 8-án tartott ülésének jegyzőkönyve, melynek határozatot igénylő pontjai:

a) A tanügyi bizottság jegyzőjéül Szabó István választatott.

Tudomásul szolgál.

b) Pályin és Nagyszeretva a tanterem rendbe hozá-

sára már a mult gyűlés 72-ik pontjában utasítottak, s az utasításnak nem feleltek meg.

Pályin és Nagyszeretva presbytériuma felelősség terhe alatt utasítottak, hogy iskoláját rendbe hozza.

c) Az iskolai felszerelés csak 7 iskolában teljes. (Hogy melyik 7, nincs kitüntetve!)

A többi 31 iskola előjárósága utasítottak az iskola teljes felszerelésére.

d) A tanterem fűtéséről s az ivó vizről csak az alábbi iskolákban van gondoskodva: Csap, Eszeny, Ungvár, Csongor, Nagydobrony, Csicsér.

A többi egyházak előjárói ismételtén utasítottak, hogy a törvény kívánalmainak e tekintetben is igyekezzenek megfelelni.

e) Az iskola látogatói jegyzőkönyvben nincs igazolva, hogy némely iskolában miért nem kezdődött az iskoláztatás szeptember hóban.

A körlátogatók utasítottak, hogy jövőben e kérdésre kimerítő jelentést adjanak.

f) Pinkócon nincs órarend. Leltár nincs: Szürtén, Szeretván, Pinkócson, Kisgejőczben, Nagygejőczben, Jenkén, Zaharban, Kereszten. Haladási napló nem vezetetik: Szürtében, Tiszaásványban, Tizasalamonban és Szalókán.

A nevezett iskolák tanítói a hiányok megszüntetésére utasítottak.

g) Értesítő könyvecske 27 helyen nincs.

A tanítók értesítő könyvecskét
szerezni — és adni utasítatnak.

h) Tetemes mulasztás volt Lucskán és Nyarádon,
habár a mulasztások rendesen kiadattak a községi
bírónak.

A vámoslucskai és ungyarádi
iskolaszék elnöke utasítatik, hogy a
kötelességét e tekintetben nem teljesítő
bíró jelentse be a főszolgabírói hiva-
talban.

i) Szücs István tanügyi bizottsági tag tanügyi bizott-
sági elnökké választatván,

tanügyi bizottsági taggá Nagy
Sándor választatik.

j) Az egyházkerületi tanügyi bizottságban egy ungi
tanítói hely üres lévén

e helyre Bóczér István csicseri
tanító választatik.

63. Az egyházmegyei lelkészi értekezlet f. évi június
hó 11-én tartott ülése jegyzőkönyvének második s har-
madik pontjaiban jelenti, hogy a Szabó József lemond-
ása folytán megüresedett elnöki székre Németh Péter
eddiggi alelnököt, a választás folytán szintén megürese-
dett alelnöki székre Komjáthy Gábort választotta meg,
kik a személyök iránt nyilvánult bizalmat megköszönve,
állásukat az értekezlet jó kívánságai mellett elfoglalták.

Egyházmegyei közgyűlésünk Né-
meth Péternek lelkészértekezleti el-
nökké s Komjáthy Gábornak alelnökké
történi megválasztását örvendetes tudó-
másul veszi.

64. A lelkészi értekezlet ugyanazon jegyzőkönyve 5.
pontja szerint Komjáthy Gábor elnöklete alatt Szöllőssy

Gyula, ifj. Szabó Endre, Pataky Pál és Tóth Lajos tagokból álló bizottságot felkérte arra, hogy az egyházi adóteher csökkentéséhez megkivántató költségelőirányzati munkát készítene, úgy a bevételi s kiadási rendes, valamint a rendkívüli adókivetést illetőleg, hogy ennek alapján egyházmegyénk eljárása egyöntetű legyen. A bizottság a kivánt mintát megkészítvén, azt az egyházmegyei pénztárnok átnézése után, egyházmegyei közgyűlésünknek bemutatja.

A teljes körültekintéssel készített költségelőirányzati mintát egyházmegyénk elfogadja s kimondja, hogy a beterjesztett minta kinyomattatván, minden egyház részére megküldettesék; a nyomtatási költség ez őszi segélynek az egyházakat illető részéből fog fedeztetni.

65. A f. évi július hó 22-én tartott lelkészi értekezlet megnyitása alkalmával Németh Péter értekezleti elnök két fontos indítványt terjesztett elő. Az egyik szerint mondaná ki az értekezlet, hogy a zsinati törvényvel megalkotott nyugdíjintézet életbeléptetését akkorra óhajtja halasztani, mikor a lelkészek fizetése, ugyancsak a zsinati törvények szerint 2400 koronára felemeltetik s a megfelelő korpótlékok biztosítva lesznek; mert a mai viszonyok közt a ref. papság legnagyobb része a nyugdíjintézeti járulék fizetésére teljesen képtelen; — a másik szerint pedig, hogy a kongruás egyházainknál alig valamivel jobb, de sokkal nagyobb munkatérrel bíró, népesebb egyházainkban szolgáló lelkészeinknek, amennyiben maholnap elveszítik az összes anyakönyvi kiadványokért járó jövedelmet, — pedig ez sok helyütt elég szép összeget tett ki — államsegélyből megfelelő korpótlás eszközöltessék. Az értekezlet mindkét indítványt elfogadta s annak a társlelkészi értekezletekkel való közlését kimondotta. Egyházmegyei közgyűlésünket pedig arra kéri, hogy e két indítványt elfogadni s azokat a

főtiszteletű egyházkerület elbírálása alá is pártolólág felterjeszteni sziveskedjék.

Egyházmegyénk a lelkészi értekezletnek fenti kettős indítványát elfogadja s kimondja, hogy a lelkészi nyugdíjintézet életbeléptetését akkorra kéri elhalasztani, mikor a lelkészek a törvényben megírt 2400 korona fizetéssel s a megfelelő korpótlékkal lesznek ellátva; — azt is óhajtja, hogy a népesebb egyházban szolgáló lelkészek, az anyakönyvi kiadványok megszűnése után beálló jövedelemcsökkenés folytán, az államsegélyből megfelelő kárpótlásban részesíttessenek.

Egyházmegyénk e határozatát a főtiszteletű egyházkerület elbírálása alá is tisztelettel felterjeszti.

66. Ugyanazon lelkészi értekezlet az új egyházi törvények életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kiadott egyházkerületi „Utasítás“ rendelkezéseit egyházmegyénk egyházaira a következőleg óhajtja megállapítani:

Határozati javaslat.

1. Az I. t.-cz. 19. §-a által előírt választói névjegyzék az egyes egyházközségekben az 1908. év május havában a törvényben előírt módon elkészítendő s ez első névjegyzék 1908. július 1-től veendő használatba.

Az egyházközségi előjárók a névjegyzék elkészítésére s a jelzett időben használatba vételére elkötelezendők.

2. Az I. t.-cz. 28. §-a értelmében a presbiterek számának megállapítása az egyházmegyék hatáskörébe tartozik.

Felhivandók az egyházközségek, hogy a hol a presbyterek számának növekedése

folytán új presbiterek választása szükséges, e tekintetben javaslatukat az egyházmegyei közgyűlésre terjesszék fel és a mely egyházban póttagok is szoktak választatni, vagy az egyházközségek ezeknek szükségét látják, hogy ilyenek is választassanak, e tekintetben is javaslataikat adják be. A presbitérium teljes újra választását a lelkészi értekezlet szükségesnek nem látja.

3. Az I. t.-cz. 40. §-a a presbitérium összehívásáról rendelkezik.

Egyházmegyénk lelkészei felhivandók, hogy 1907. augusztus 1-től mindenkor rendszeres meghívón, a tárgyalandó ügyek megnevezésével hívjanak össze presbitéri gyűléseket.

4. Az I. t.-cz. 51. §. 6. pontja értelmében, a tanácsbírák számára nézve, az egyházmegyék javaslatot kötelesek adni az egyházkerületre.

A lelkészi értekezlet véleménye az, hogy egyházmegyénkben a tanácsbírák ez után is az eddigi számban legyenek, t. i. hat lelkészi és hat világi.

5. Az I. t.-cz. 51. §. e) pontja alapján az egyházmegyei közgyűlésre küldendő tanítóképviselők megállapítása kívántatik.

Egyházmegyei közgyűlésünkön a tanítótestület eddig is minden alkalommal két taggal volt képviselve, javasolja azért az értekezlet, hogy ez a két szám ezután is fentartassék. Egyházmegyénk egyes egyházai felhivandók, hogy az esperes felhívására szavazataikat két tanítóképviselőre adják be. Felkérendő az esperes, hogy e tárgyban a szavazást oly időben méltóztassék elrendelni, hogy a tanítóképviselők már az 1908. tavaszi egyházmegyei gyűlésen részt vehessenek.

6. Az utasítás 18. száma alatt felhivatnak az egyházmegyék, hogy intézkedjenek az I. t. cz. 14. §. i) pontjában (a szavazást elmulasztó egyházközség megbüntetéséről), a 110. és 120. §§-okban (az egyházközségi gondnokság, az egyházfiság viselése alóli felmentési díjról) — előirt szabályrendeleteknek, továbbá az 55. §-ban előirt tanácskozási szabályzatnak és ügyrendnek és a 151. §-ban előirt időtartamnak (az egyházmegyei ügyész működésének idejére nézve) megállapítása iránt s ez iránti intézkedéseiket az egyházkerületi közgyűlésnek jelentsék be.

A lelkészi értekezlet javasolja, hogy :

- a) a szavazást elmulasztó egyházközség 4 korona, b) egyházközségi gondnokság alóli felmentési díj 40 korona, c) egyházfiság viselése alóli felmentési díj 20 korona, d) az egyházmegyei gyűlésről indokolatlanul elmaradó gyűlést alkotó tagok 10 korona birságot tartoznak fizetni; e) az eddigi tanácskozási szabályzat és ügyrend átvizsgálásával a jegyzői kar bizatik meg, munkálata jövő évi tavaszi közgyűlésünkre beváratik; f) az egyházmegyei ügyész működésének ideje a tisztkar működésének idejéig terjed.

7. A II. t. cz. 54. § értelmében a püspöki kinevezés alá eső missziói lelkészi állomásokon a lelkésválasztási jogosultság kérdésében a döntés az egyházkerület jogkörébe tartozván,

Miután egyházmegyénkben ilyen missziói lelkészi állás nincsen, a lelkészi értekezlet erről jelentést tenni szükségesnek nem látja.

8. A II. t. cz. 75—83. §§-ai az özvegyi és kegyeleti év jelenlegi rendszerét eltörölvén, az átmeneti idő alatt követendő eljárásra vélemény betérésztése kívántatik.

Az értekezlet javasolja, hogy egyházmegyénk az átmeneti idő alatt az egyház-

kerületünkben érvényben levő szabályrendeletet tartsa fenn az özvegy és kegyeleti évre vonatkozólag és tegyen jelentést, hogy egyházfentartási alap egyházmegyénk egyik egyházában sincsen.

9. A III. t. cz. 4. §-a az egyházközségek költségvetéséről, leltáráról stb. intézkedvén, felhivatnak az egyházközségek presbitériumai, hogy a) készítsék el a vagyon leltárt, b) egy külön rovatos kimutatásban, mely az egyenes konvent adóügyi bizottsága által később fog megküldetni, állítsák össze az egyháznak rendszerint változás alá nem eső és évenként feltétlenül fedezendő szükségleteit s folyó év szeptember 1-ig terjesszék fel az egyházmegyéhez.

A törvény intézkedése pontosan teljesítendő.

10. A III. t. cz. 6. és 11. §§-ai a költségvetés összeállításának idejéről, módjáról, adókivetésről gondoskodik.

Felhivandók az egyházközségek presbitériumai, hogy a) a számadásokat mindenütt polgári év szerint vezessék; b) hogy a jövő évi költségvetés és annak alapján az adókivetés az előző év második felében az esperesi hivatalhoz felterjesztendő; c) hogy a késlekedő, vagy vonakodó presbitérium költségére az egyházmegye esperese köldtségileg fogja a fentieket elintéztetni.

11. A III. t. cz. 8. § ötödik bekezdése szerint az egyházi tisztviselők minden az egyháztól élvezett javadalom után egyházi adót tartoznak fizetni.

Tisztelettel felkérendő az egyházkerület, hogy e § egyöntetű alkalmazására valami általánosan kötelező utasítást adni sziveskedjék.

12. Azoknak az egyházközségeknek, a melyek a III. t. cz. 13. § b) pontja második bekezdésében levő vagylagosság szerint kívánják az adócsökkenési segílyt igénybe venni,

a régi és normál adókulcson kívül még be kell terjeszteniök az általuk életbe léptetni szándékolt új adókulcsot is. Ezek csak akkor folyamodhatnak, a mikor már az egyházmegye adókulcsukat s ennek alapján készített részletes névszerinti számításait jóváhagyta. Kötelességük lesz tehát életbe léptetni szándékolt adókulcsukat egyénekenkénti alkalmazásban kidolgozni s azt egyházmegyei jóváhagyásra felterjeszteni s jóváhagyás után csatolni kérvényükhöz.

13. A beadandó kérvények egy konventi kiküldött, egy egyházkerületi s egy egyházmegyei tagból álló bizottság által levén megvizsgálandó.

A lelkeszi értekezlet ezen bizottságba Komjáthy Gábor papi tanácsbíró megválasztását ajánlja.

14. Az I. t. cz. e) pontja és a III. t. cz. 23. §-a rendelkezése szerint a presbiterium által elkészített számadások felülvizsgálása az egyházmegyei számvevőszék feladata levén, felhivatnak az egyházmegyék, hogy egyházmegyei számvevőszékeiket saját hatáskörükben szervezzék.

A lelkeszi értekezlet javasolja, hogy az egyházmegyei számvevőszék az egyházlátogatási járásokként szerveztessék. Az eddig helyenként használt azon mód helyett, a mely szerint a gondnoki számadás az egyházi közgyűlésben szóról-szóra felolvasztatott, óhajtja, hogy az évi számadás eredménye a legközelebbi vasárnapon a szószékből hozassék tudomására az egyház közönségének.

15. A IV. t. cz. 5-ik szakasza a közalapi járulékról szóló intézkedéseket tárgyalja.

Felhivandók az egyházközségek, hogy az egyháztagnak az utolsó népszámlálás

alkalmával megállapított lélekszáma után fejenként és évenként nyolcz fillért vegyenek fel a III. t. cz. 1. § a), illetőleg a 4. § g) pontja alapján már az 1908. évi költségvetésükbe s az egyházmegyei pénzkezelő utján terjesszenek fel a Magyar Földhitelintézet pénztárába. A közalapot az eddigi módon szedjék és vessék ki az egyházi előljárások és a netalán előforduló különbözetnek bölcs uton-módon való kiegyenlítéséről gondoskodjanak.

Egyuttal felhivatnak az egyházmegyék, hogy ezen nyolcz filléres közalap-adónak lélekszám szerinti kirovását szigoruan ellenőrizték és jóváhagyásuk után terjesszék fel együttes kimutatásban az egyházkerületi közgyűléshez, hogy ott felülvizsgáltatván, a közalap végrehajtó bizottságához, mint az egyetemes konvent ez ügyben ellenőrző közegéhez felterjeszhető legyen.

16. Az V. t. cz. 80. §-a értelmében előadoul ugy közigazgatási, mint fegyelmi ügyekben nemcsak tanácsbíró, de jegyző is kirendelhető.

Az egyházi bíróságok vezetői a törvény említett szakaszának figyelembe vételére felhivandók.

17. A VI. t.-cz. 8. §-a alapján figyelmeztetnek az iskolafenntartó egyházközségek, hogy az iskola átadási szerződések kötésekor a ref. gyermekek vallásos oktatására s a megfelelő számú ref. vallásu tanítók biztosítására s a községivé vagy államivá lett intézetek gondnokságának egybeállításánál a ref. egyház érdekeinek megóvására kiváló gondot fordítsanak s ugyancsak a 9. § értelmében kötendő szerződéseknél is.

A törvény eme fontos intézkedésére az egyházak figyelemre felhivandó.

18. A VI. t.-cz. 13. §-a szerint felhivatik az egyházmegyei tanügyi bizottság, hogy a népiskoláinkban használható tanköny-

vekre és taneszközökre nézve javaslatát minden tavaszi gyűlésünkre terjessze be.

A tanügyi bizottság figyelmébe ajánlandó.

19. A VI. t.-cz. 14. §-a értelmében felhivatik az egyházmegyei tanügyi bizottság, hogy a népiskolai könyvtárak szervezése tárgyában készítsen véleményes javaslatot, hogy azok alapján a kerületi tanügyi bizottság a könyvtár szervezésére szabályzatot készíthessen s e munkálatát az 1908. évi őszi közgyűlésünkre mutassa be.

E szakasz rendelkezése szerint szükséges munkálat megtétele az illetékes tanügyi bizottsághoz utalandó.

20. A VI. t.-cz. 23. §-a szerint az esperesek szükség esetén újonnan nősülő tanítókat és férjhezment tanítónőket felhívhatják, hogy házastársuk keresztlevelét (esetleg áttérési bizonyítványát) mutassák be.

Az újonnan nősülő tanítók és férjhezment tanítónők, ha az esperes által házastársuk keresztlevelének (esetleg áttérési bizonyítványának) beadására felhívatnak, a felhívásnak eleget tenni tartoznak. Megtagadása fegyelmit von maga után.

21. A VI. t.-cz. 47. §-a alapján az egyházak az iskolaszékeket az 1907/8. iskolai évtől kezdve alakítsák át s a szükséges számú tanítóképviselőkkel egészítsék ki.

Az egyes egyházak figyelme erre felhivandó.

22. A VI. t.-cz. 54. §-a a tanügyi bizottságoknak szükséges számú tanítóképviselőkkel való kiegészítését rendeli el.

Egyházmegyénkben a tanügyi bizottságnak 2 lelkészi, 2 világi és 2 tanítói egyházmegyeileg választott tagja van; eddigi

gyakorlatunk a törvény rendelkezésének megfelelően. Szükségesnek látná azonban a lelkészi értekezlet a főtiszteletű egyházkerülettől kérni véleményt arra nézve, hogy az érvényben levő egyházkerületi iskolai szabályrendelet által alkotott tanügyi bizottságokat tartsák-e meg az egyházmegyék, vagy pedig az idézett törvény szerint újra válasszanak? A válasz megérkezéig egyházmegyei tanügyi bizottságunk permanenciában maradjon.

23. A VII. t.-cz. 11. §-a az egyházmegyei nyugdíj-bizottságba az elnöklő esperes, vagy helyettesén kívül 2 lelkészi, 2 világi és egy pénzkezelő tag választását rendeli el.

Egyházmegyénknek javasolja a lelkészi értekezlet, hogy a fenti bizottságba Virág József lelkészi, Stépán Géza és Kovács Dániel világi tagokat, pénzkezelőtül pedig Szöllőssy Gyulát válassza meg.

24. A VII. t.-cz. 26. §-ának 3. pontja azt rendeli el, hogy a lelkészi nyugdíj és özvegy-árva gyámintézetbe felvett rendes tagok után a fentartó egyházak évi járulékot fizessenek 1908. január első napjától kezdve.

Felhivandók az egyházközségek, hogy lelkészeik törzsfizetésének 2⁰/₀-át már az 1908. évre vegyék fel költségvetésükbe s azt az egyházlátogatóságnak fizessék be. Megkérdendő a főtiszteletű egyházkerület az iránt, hogy a 2⁰/₀ csak a hivekre kivetett lelkészi fizetés után, vagy a kongrua után is fizetendő-e?

25. A VII. t.-cz. 26. §-ának 7. pontja elrendeli, hogy Virágvasárnapján a délelőtti isteniszteleten az országos lelkészi nyugdíj és özvegy-árva gyámintézet nemes czéljának felemlítése mellett ennek javára való adakozásra a lelkészek a szószékről hívják fel

gyülekezeteiket s a begyült adományokat haladéktalanul küldjék be az egyházmegye pénzkezelőjéhez.

E rendelkezésre a lelkészek figyelme felhívandó.

Egyházmegyénk a lelkészi értekezlet jegyzőkönyvében az 1—25. szám alatt felsorolt határozati javaslatokat elfogadja s azokat, mint egyházmegyei határozatokat vonatkozásaiban kötelező erejűeknek kimondja.

67. Az egyházmegyei számvevőszék tagjainak megválasztása a következőleg eszközöltetett:

Elnök: Minay István; számvevő a szeretvai körben: Stépán László; az ungvári körben: Szilágyi Sándor; a tiszaháti körben: ifj. Szabó Endre; a csicseri körben: Szücs István; a nyarádi körben: Németh Péter.

68. Komjáthy Gábor ungvári lelkész az egyházmegyei számvevőszék alapszabályait elkészítvén, jelen gyűlésünkre beterjeszti.

Egyházmegyénk a beterjesztett számvevőszéki alapszabályt elfogadja s jóváhagyja s gyűlési jegyzőkönyvünkben való kinyomatását elhatározza.

Az ungi ref. egyházmegyei számvevőszék a l a p s z a b á l y a i.

I. Czim.

1. §. Ungi ref. egyházmegyei számvevőszék.

II. Cél.

2. §. Az egyházi számadások szabályszerű és egyöntetű vezetése, a tőkepenztek és az egyház jövedelmét képező ingatlanok kezelése, végül az egyházak ingó és ingatlan vagyonának folytonos nyilvántartása feletti ellenőrködés oly célból, hogy az egyházmegyei közgyűlés a számvevőszék évenkénti jelentéseiből az egyházak anyagi helyzetéről hű képet nyervén, a netán felmerült bajok orvoslására célzó intézkedéseit idejében megtehesse.

III. Szervezet.

3. §. A számvevőszék tagjai az egyházi, vagy világi részről az egyházmegyei közgyűlés által választott öt járási számvevő.

4. §. A számvevőszék tagjait az elnök mindenkor a tavaszi egyházmegyei közgyűlést megelőző nap dél utáni óráira hívja össze a közgyűlés helyére.

5. §. A számvevőszék tárgyalja a járási számvevők jelentéseit, miket azok a saját körükhöz tartozó egyházak gondnoki számadásai, leltározásai és tőkék kezelésére vonatkozólag írásban terjesztenek be, illetőleg olvasnak fel s ezeknek meghallgatásával együttesen állapítja meg ide vonatkozó észrevételeit, indítványait s azokat jegyzőkönyvében az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

6. §. Hogy a számvevőszék tagjai a járási számvevők jelentésének helyességéről közvetlen meggyőződést szerezhessenek, kötelesek a járási számvevők a számadások másolatait a nyugtákkal, illetőleg ellennyugtákkal együtt a számvevőszék ülésére magukkal vinni s azokat a számvevőszék elé terjeszteni.

7. §. Hogy a számvevőszék tagjai az 5. §-ban körülírt teendőiknek megfelelhessenek, az egyházlátogató küldöttségek az egyházak számadásai, tőkekimutatásai s leltározásainak az eredetiekkel mindenben egyező és általuk hitelesített másolatait, a nyugták és ellennyugták-

kal együtt az egyházlátogatás végeztével haladék nélkül az illetékes járási számvevőhöz küldik.

8. §. A járási számvevők a hozzájuk áttett számadási másolatokat évről-évre megőrzik, hogy az újabbaknak a megelőzőkkel való egybehasonlítása folytán az egyházak anyagi helyzetének folytonos ellenőrzése reájuk nézve lehetővé váljék.

69. Farkas Jenő okleveles tanító, kit a kereszti leány-egyház választott meg tanítójául, miután tanítói oklevelét az ungvári g. kath. tanítóképzőben nyerte, ideiglenesen azzal helyezettett be tavaszi e. m. közgyűlésünk 59. számú határozatával tanítói állásába, hogy az Egyházi Törvények értelmében a vallástanból és egyházi énekből, valamint ezek módszertanából f. évi szeptember 1-ig vizsgát tegyen s szerzett bizonyítványát mutassa be; mert ha ezt nem tenné, a kereszti tanítói álláson meg nem maradhat.

Farkas Jenő a tiszáninneri ref. egyházkerület képesítő bizottsága előtt a kivánt vizsgát Eperjesen f. évi jun. hó 28-án jó eredménnyel letette; miután kötelezettségének eleget tett, egyházmegyénkbe bekebeleztetik s a kereszti tanítói álláson véglegesítettik.

E határozat jóváhagyás céljából a főtiszteletű egyházkerületre is felterjesztetik.

70. Szabó Endre csicseri lelkész és esperes jelenti, hogy segédlelkészül Soltész Andort óhajtja magához venni, ki a theologiai tanfolyamot f. évi szeptember havában végzi be teljesen s végbizonyítványát is akkor kapja meg.

Az esetben, ha Soltész Andor f. évi szeptember havában a theologiai tanfolyamot bevégzi s végbizonyítványt nyer, egyházmegyénkbe bekebelezte-

tik s a csicseri egyházban mint segédlelkész megerősítették.

71. Szabó Endre esperes jelenti, hogy egészsége helyreállítása céljából f. évi augusztus 14-től szeptember 14-ig klimatikus helyre utazik; távolléte alatt az esperesi hivatalt Homoki Antal papi főjegyző fogja ellátni.

Tudomásul szolgál.

72. Soltész Károly sárosmezői ref. tanító azzal a kérelemmel járul közgyűlésünk elé, miután ő a sárosmezői templomban a hétköznapi és közönséges vasárnapi istenitiszteleteket rendszeren végzi, hogy a nevezett templomi szolgálatok végzéseért részére bizonyos díjat sziveskednék megállapítani.

Miután egyházmegyénk még a templom építés megkezdése előtt figyelmeztette a sárosmezői leány-egyházat, hogy a templom építése után kötelezettségei lesznek, melyeket teljesítenie kell s a leány-egyház a kötelezettségek teljesítését vállalta is, ez okból folyamodó kérésével saját egyházközségéhez utasítatik.

73. Pataki Pál tarnóczi lelkész jelenti, hogy az esperestől nyert megbíztatás szerint folyó évi július hó 15-én Nagykaposon, hol a kaposvidéki ref. tanítók a törvény kívánta esküt tették le a kir. tanfelügyelő előtt, mint esperesi megbízott jelen volt.

Tudomásul szolgál.

74. A mogyorósi leány-egyház azon kérelemmel járul egyházmegyei közgyűlésünk elé, hogy a néhai dr. Zsiró István 400 korona alapítványának felszaporodott kamatait, a mely 248 koronát tesz ki, jelenben temploma

felépítésére fordithassa, igérvén, hogy jövőre a kamato-
kat a végrendeletnek megfelelőleg iskolai célokra fogja
fordítani.

Egyházmegyénk ez uttal kivétele-
sen megengedi, hogy a néhai dr.
Zsiró István alapítványának felszapo-
rodott, 248 koronát tevő kamatát ez
uttal temploma építésére fordithassa ;
jövőre azonban utasittatik, hogy az
alapítvány kamatait a hagyományozó
végrendekezése szerint használja fel.

75. Nyomárkay Sándor volt halábori, most ung-
nyarádi lelkész a beregmegyei ref. esperesi hivataltól
nyert elbocsátó levelét beterjeszti.

Tudomásul szolgál.

76. Kálniczky János felsőröcsei lelkész kéri az egy-
házmegyét, lenne szives határozatilag kimondani, hogy
a sárosmezői leány-egyházban egy éven át végzendő
hat urvacsora osztásért mennyi tiszteletdíj illeti őt.

Egyházmegyénk folyamodó kérel-
mére kimondja, hogy a leány-egyház-
ban teljesített évenkénti hat urvacsora
osztásért, mint az általán szokásos,
a leány-egyház részéről 120 korona
tiszteletdíj illeti meg.

77. Komjáthy Gábor ungvári lelkész jelenti, hogy
a n. mélt. vallás- és közokt. miniszter ur az ungvári
állami polgári leányiskola 1906/1907. évi költségvetésé-
ből az ungvári ref. lelkész részére heti 6 órai hitokta-
tásért előírányzott 300 korona tiszteletdíjből 100 koronát
indokolás nélkül kitörölt, mely összeg később — talán
a n. mélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz
közvetlenül intézett kérvénye, vagy talán a főtiszteletű
egyházkerületi közgyűlés felirata következtében — részére

a nevezett miniszterium f. évi jun. 8-án 18870. sz. alatt kelt rendeletében kivételesen kiutaltatott ugyan, de azzal a határozott kijelentéssel, hogy jövőre összevont tanítás mellett, mint a r. kath. hitoktató, ugy a ref. lelkész részére is csupán 200 K tiszteletdíjat állapít meg, a mi más szavakkal azt jelenti, hogy a polgári leányiskola ref. vallásu növendékei az idáig törvényes gyakorlatban levő osztályonként 2—2, tehát összesen 8 órai hitoktatás helyett ezentul két-két osztályba összevonva hetenként csak négy órai hitoktatásban fognak részesülni.

Miután az osztály összevonását, illetve a tiszteletdíj megcsonkítását a ref. vallásu növendékek létszáma sem indokolhatja, levén a legközelebbi iskolai évben egy-egy osztályban 9—11 ref. tanuló s ennek a létszámnak jövőben nem apadására, de emelkedésére van alapos kilátás, tisztelettel kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy a fent idézett miniszteri rendelet sérelmes intézkedése ellen a főtiszteletű egyházkerület, esetleg a főtiszteletű és méltóságos konvent útján jogorvoslatot szerezni méltóztassék oly értelemben, hogy az ungvári állami polgári leányiskolában a ref. vallásu tanulók jövőre is osztályonként 2—2, tehát hetenként 8 órai hitoktatásban részesíttessenek; a ref. lelkész részére pedig a heti 8 órai hitoktatásért szokásos 400 korona tiszteletdíj minden iskolai évben kiutaltassék.

Egyházmegyénk nagyon jól tudja azt, hogy az ungvári leányiskolában a ref. vallásu növendékek minél pontosabb és kimerítőbb vallásos oktatása reformált egyházunknak igen fontos érdeke, épen azért tisztelettel kéri fel a főtiszteletű egyházkerületet, esetleg a főtiszteletű és méltóságos konventet, hogy a n. mélt. vall. és közoktatásügyi miniszter ur f. évi junius 8-án 18870. sz. a. kelt sérelmes intézkedése ellen méltóztassék jogorvoslatot szerezni oly értelemben, hogy az ungvári

polgári leányiskolában a ref. vallásu tanulók jövőre is osztályonként 2—2, tehát hetenként 8 órai hitoktatásban részesíttessenek ; a ref. lelkész részére pedig a heti 8 órai hitoktatásért szokásos 400 korona tiszteletdíj minden iskolai évben kiutaltassék.

78. Folyó évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 83. sz. határozatára, melyben a tisztaásványi egyház adóhátraléka befizetésére utasított, Csomár Béla ottani lelkész jelenti, hogy a hátralékos adó f. évi ápril 17-én kifizettetett.

Tudomásul szolgál.

79. Ugyanazon közgyűlésünk 68. sz. határozatára jelenti a záhonyi lelkész, ki felhivatott, hogy a vasutársaságok által kisajátított papi és tanítói földek kisajátítási összegeinek hová történt elhelyezéséről számoljon be, hogy

1. A magyar északkeleti vasutársaságtól kisajátítási ár fejében az 1871. évben kapott az egyház *lelkészi földekért* 310 koronát, mely a lelkész használatában van; *tanítói földekért* 176 koronát, mely összeg az egyháznál van.

2. A Nagykároly-Mátészalka-Csapi h. é. vasuttól *lelkészi földekért* 1418 koronát, mely az ungvári Takarékpénztárba van letéve $4\frac{1}{2}$ kamattal; *tanítói földekért* 145 koronát, mely a csapi Hitelszövetkezetben van elhelyezve $4\frac{1}{2}$ kamattal.

3. A magyar államvasutaktól *lelkészi földekért* 792 koronát; *tanítói földekért* 585 koronát, mely összegek külön könyvecskén, az egyház nevére, a csapi Hitelszövetkezetben vannak elhelyezve $4\frac{1}{2}$ kamattal.

4. Az 1850-es években az államkölcsonból eredt *iskolaialap* 538 K 52 f a csapi Hitelszövetkezetbe van betéve 5°/_o kamattal.

Mindezen tőke összegek, valamint a Halász-féle

1000 korona alap is, az egyház leltárába pontosan be vannak vezetve.

Egyházmegyénk e jelentést tudomásul veszi, felhívja azonban a lelkészt, hogy a jövő tavaszi gyűlésünkre részletesebben jelentse be azt, hogy az 1. pontban felemlített 310 K mi módon van a lelkész használatában?

80. Ugyanazon közgyűlésünk 44. sz. határozatával Kálniczky János, mint a sárosmezői leányegyház lelkésze utasított, hogy a sárosmezői templomhely kisajátítását illető ügy állásáról jelen gyűlésünkre jelentést adjon. Beérkezett ugyan a jelentés, de e szerint az ügy még befejezve nincsen.

Kálniczky János lelkész ez alkalommal is felhivatik, hogy ha az ügy befejezést nyer, arról az esperesi hivatalnak azonnal jelentést tegyen.

81. Ugyanazon közgyűlésünk 87. sz. határozatával utasított a kistráti egyház előljárósága, hogy hátralékos adóját fizesse be s f. évi őszi közgyűlésünkre erről jelentést tegyen. Az egyház előljárósága jelenti, hogy kötelezettségének eleget tett.

Tudomásul szolgál.

82. A f. évi egyházlátogatóság azt jelentette, hogy az ungyarádi egyház előljárósága azt állította, miszerint 709 K 30 f kivetésből tartja fenn magát, pedig ez összeg nem annyira az egyház fentartására, mint inkább a lelkészi és tanítói fa beszerzésére fordítatik. Utasított az egyház előljárósága tavaszi közgyűlésünk 72. sz. határozatával, hogy a kivetésnek hova fordításáról, jelen gyűlésünkre, tételről-tételre adjon számot. A beadott számadás szerint 389 K 74 f fordított a lelkész és tanító fájának beszerzésére és befuvarozására, a többi

pedig az egyház fentartására s egyéb szükségleteinek kielégítésére fordított.

Tudomásul vétetik.

83. F. évi tavaszi közgyűlésünk 93. sz. határozatával a botfalvai, 95. sz. határozatával pedig az őri leányegyház utasított, hogy a hátralékos adókat fizessék be. Pataki Pál, mint a két leányegyház lelkésze jelenti, hogy az adók még nem fizettettek be, mert a f. évben adószedés még nem volt.

Ismételten utasittatik ugy a botfalvai, mint az őri leányegyház előjárósága, hogy a hátralékos adókat fizessék ki s ennek megtörténtéről 1908. évi tavaszi közgyűlésünkre jelentést tegyenek.

84. F. évi tavaszi közgyűlésünk 64. sz. határozatával egy bizottság küldetett ki az ungnyarádi egyházba azzal a felhívással, legyen szives megvizsgálni az ungnyarádi iskola állapotát, mert annak tanítója, Magyar Pál ellen ugy a tanításra, mint az iskola gondozására vonatkozólag a kir. tanfelügyelő az esperesi hivatalhoz folyó évi márczius 16-án intézett átiratában igen erős kifogásokat emelt. A bizottság az ungnyarádi iskolában folyó évi junius hó 7-én megjelenvén, fájdalommal tapasztalta, hogy Magyar Pál tanítónál ugy a tanításra, mint az iskola gondozására vonatkozólag igen nagy fogyatkozás van. Beigazolást nyert, hogy az iskola szellemi állapota igen gyenge s bárha kötelessége lett volna, a tanító november és december hónapokban a tantermet alig fűttette.

Miután a beadott jelentés a kir. tanfelügyelő kifogásait, melyeket Magyar Pál ungnyarádi tanító ellen emelt, teljesen igazolja, egyházmegegyünk Magyar Pál tanítót szigoruan utasítja, hogy ugy az iskola szellemi állapotának felemelésében, mint az

iskolával szemben fennálló kötelessé-
nek teljesítésében pontosan eleget
tegyen; mert ha a közel jövőben jobb
eredményt nem tüntet fel, ellene a
fegyelmi eljárás azonnal meg fog in-
dítani.

85. Ugyanazon közgyűlésünk 89. sz. határozatával utasított a minaji egyház, hogy hátralékos adóját sür-
gősen fizesse ki. Az egyház előjárósága jelenti, hogy e
meghagyásnak az aratás után megkezdődő adószedés
alkalmával eleget fog tenni.

Egyházmegyénk a tett ígéret be-
teljesítését elvárja s felhívja az egy-
ház előjáróságát, hogy a hátralékos
adó befizetését jövő 1908. évi tavaszi
közgyűlésünkre igazolni el ne mu-
laszsa.

86. Ugyanazon közgyűlésünk 90. sz. határozatával uta-
sított a minaji egyház, hogy arról a 430 koronáról,
mely összeget a templom kijavítására nyert az egyház-
megyétől, számoljon el, valjon arra a célra fordított-e?
A beadott jelentés szerint a templom helyreállítására
eddigelé 227 K 35 f fordított; a gondnoki számadás
szerint felmaradt 222 K 89 f-rel pedig a lelkész által
évek óta tatarozgatott lelkészlak újra fedését kívánja az
egyház eszközölni.

Tudomásul vétetik.

87. Enyedy Lajos pallói tanító, a tavaszi egyház-
megyei gyűlés 108. sz. határozatából kifolyólag jelenti,
hogy adótartozását mindeztideig nem volt képes kifizetni,
egyidejűleg kéri, hogy annak kifizetésére a folyó egy-
házi év végéig részére haladék adassék.

Az egyházm. közgyűlés Enyedy
Lajos pallói tanítónak hátralékos adó-
tartozása kifizetésére a folyó egyházi

év végéig a halasztást megadja, s egyben utasítja, hogy adótartozása kifizetéséről az 1908. évi tavaszi közgyűlésre jelentést tegyen.

88. Enyedy Lajos pallói tanító az 1907. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 81. sz. határozatára jelenti, hogy a pallói iskolát illető 5 vékás föld telekkönyvezése ügyében az egyházmegyei ügyészszel érintkezésbe lépve, együttesen megállapították, hogy a kérdéses egyházi birtok telekkönyvezve nincsen, azonban a kataszteri birtokivekből huzamosabb eljárás után a telekkönyvi kiigazítás keresztülvihető.

Az egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul véve, utasítja Enyedy Lajos pallói tanítót, hogy a pallói iskolát illető 5 vékás föld telekkönyvezése tárgyában szükséges további lépéseket sürgősen tegye meg, s az adatokat beszerezvén, bocsássa megfelelő intézkedések megtétele végett az egyhm. ügyész rendelkezésére.

89. Halász Lajos jenkei tanító a tavaszi egyházmegyei közgyűlés 112. sz. határozatával kapcsolatban jelenti, hogy a jenkei egyház az iskolaépületet és tanítói lakot mai napig sem hozta rendbe.

Az egyházmegyei közgyűlés utasítja a jenkei egyház presbitériumát, hogy az iskolát és tanítói lakot legkésőbb folyó évi október hó 1-ig külömbeni fegyelmi eljárás terhe alatt hozza teljesen jó karba s annak megtörténtéről az adott határidő után az esperesi hivatalhoz jelentést tegyen.

90. Balogh Dániel palágyi tanító a tavaszi közgyűlés 78., 79. sz. határozataira jelenti, hogy a palágyi

egyház terhére fennállott 28 K 10 f illeték-egyenértéket, valamint 45 K 14 f hátralékos tanítói nyugdíj-járulékot az illetékes adóhivatalnál lefizette, s ennek megtörténtét nyugtákkal igazolja.

Tudomásul szolgál.

91. A jenkei egyház a tavaszi közgyűlés 61. sz. határozatára jelenti, hogy az eladni javasolt 132 □-öl kántor-tanítói föld eladását azon időre kívánja elhalasztani, a midőn a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kántor-tanítói ingatlanoknak az egyház nevére való telekkönyvezését engedélyezendi.

Tudomásul szolgál.

92. Móré Gábor jenkei lelkész a f. évi tavaszi közgyűlés 67. sz. határozatára jelenti, hogy a kereszti leányegyház hátralékos adója a porosztói körjegyző határozott ígéretéhez képest még f. év őszén teljesen be fog folyni.

A közgyűlés Móré Gábor jenkei lelkész jelentését tudomásul veszi, egyidejűleg nevezettet felhívja, hogy a kereszti leányegyház hátralékos adótartozásának kifizetéséről annak idején jelentést tegyen.

93. Vas Ádám alsókemencei tanító a folyó évi tavaszi közgyűlés 96. sz. határozatából kifolyólag az esperes által a 82 K 92 f lelkészi özvegy-árvatári tartozásának kifizetésére szólíttatván fel, kéri, hogy ezen tartozás kifizetésére a f. egyházi év végéig részére haladék adassék.

Egyházmegyénk a kért halasztást megadja, egyben felhívja az egyházmegyei pénztárost, hogy ez ügy állásáról az 1908. évi tavaszi közgyűlésre jelentést tegyen.

94. Móré Elek ungpinkóczi lelkész a tavaszi közgyűlés 37. sz. határozatára jelenti, hogy Magyar József nyugalmazott lelkész 200 K tőketartozása s annak kamata illetményeiből levonandó.

A közgyűlés, miután Móré Elek lelkész jelentéséből meg nem állapítható, hogy Magyar József nyug. lelkész milyen illetményeiből s milyen tartozásának fedezésére vonatott le a 200 K összeg és kamata, felhívja nevezettet, hogy az 1908. évi tavaszi közgyűlésre felvilágosító jelentést tegyen.

95. Nyomárkay Sándor ungnyarádi lelkész a tavaszi közgyűlés 74. sz. határozatára jelenti, hogy az ungnyarádi egyház vagyonelettá a kiállított és hitelesített.

Tudomásul szolgál.

96. Virág József egyházmegyei pénztáros a tavaszi közgyűlés 43. sz. határozatával kapcsolatban jelenti, hogy néhai Soltész Tamás volt pályini lelkész örökösei 200 K tartozásukat a pénztárba befizették.

Tudomásul szolgál.

97. Szöllőssy Gyula és Stépán Géza tanácsbirákból álló bizottság a tavaszi közgyűlés 58. sz. határozatából kifolyólag jelenti, hogy Nagyszelmenczen az egyháztanács ez időszerint még oly alkalmas legelőterület nem talált, melyet az eladni szándékolt u. n. „Felsőtag“ vételárából befolyó összegből a lelkész részére megszerezhetne. Kéri tehát az egyházmegyét, hogy a bizottság kiküldését arra az időre halasztani sziveskedjék, a mikor az alkalmas legelő-terület megszerezhető lesz.

Az egyhm. közgyűlés a kérelemnek helyt ad, utasítja a nagyszelmenczi

egyháztanácsot, hogy alkalmas legelőterület megszerezhetése esetén újból jelentést tegyen.

98. Az 1907. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 51. sz. határozatával kiküldött s Szilágyi Sándor világi tanácsbíró és Kálniczky János lelkészből álló küldöttség jelenti, hogy a vámoslucskai egyház által Szántay Jánosné sz. Novotnyák Anna vámoslucskai lakos részére 1100 K-ért eladott ingatlan eladását az egyházra nézve, — a mennyiben a kérdéses ingatlan kis terjedelme miatt önálló belsőségre fel nem használható, ez okból tulajdonképeni forgalmi értéke nincs is; — határozottan kedvezőnek tartja s a létrejött adás-vevési szerződés megerősítését az egyházmegyének véleményezi.

Az egyházmegyei közgyűlés kiküldött bizottság véleménye alapján a vámoslucskai egyház által Szántay Jánosné sz. Novotnyák Anna vámoslucskai lakos részére eladott ingatlanra vonatkozólag létre jött adás-vevési szerződést tudomásul veszi s meghagyja, hogy a befolyó jövedelem az egyház vagyontárába beíratván, mint tőke kezeltessék s csupán a kamat használtassék fel a lelkészi jövedelem gyarapítására, mint a lelkész részére jövedelmező alapítvány. A vonatkozó összes iratokat jóváhagyás végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

99. A bezői egyház jelenti, hogy Diószeghy Lajos okleveles tanítót 1907. évi július hó 15-én tartott presbiteri gyűlésen egyhangulag tanítójává választotta. A becsatolt okmányok szerint Diószeghy Lajos tanítónak, miután a képezdét Ungvárt végezte, az egyházi énekből képestitése nincsen. Általános osztályzata elégséges rendű.

Az egyházmegyei közgyűlés a választást tudomásul véve, utasítja Diószeghy Lajos tanítót, hogy a ref. egyházi éneklésből képesítését egy év alatt szerezzze meg s bizonyítványát annak idején az esperesi hivatalhoz fegyelmi eljárás terhe alatt terjeszse be. A vonatkozó okmányokat jóváhagyás végett a főtiszt. kerületre felterjeszteni rendeli.

100. A tavaszi egyházmegyei közgyűlés 52. sz. határozatával kiküldött Szilágyi Sándor és Kálniczky Jánosból álló bizottság jelenti, hogy a vámoslucskai egyház a roskadozó paplak helyett engedélyezni kért új paplak építését még a bizottság kimenetele előtt megkezdette, sőt az építkezés a bizottság megjelenése alkalmával már annyira előre haladott, hogy az új paplak tető alatt állott. Ezzel kapcsolatban Szakall István vámoslucskai lelkész jelenti, hogy az építkezés költségeit az egyház, miután az egyházkerület a 6000 K kölcsön felvételét nem engedélyezte, saját megtakarított pénzéből fedezte s kéri egyidejűleg az egyház nevében az egyházmegyét ennek tudomásul vételére.

Tudomásul szolgál.

101. A f. évi tavaszi közgyűlés 49. sz. határozatával kiküldött Komjáthy Gábor és Minay István tanácsbírákból álló bizottság jelenti, hogy Pataky Pál botfalvai felügyelő lelkésznek Botfalva község bírása ellen a botfalvai ref. előkönyörgő kántortanító javadalmához tartozó temető fájának községi célra való felhasználása miatt emelt panasza tárgyában a vizsgálatot a helyszínén megtartotta, s a vizsgálat eredményéhez képest véleményét a következőkben terjeszti elő:

A vizsgálat eredménye szerint a botfalvai köztemető részben a politikai községnek, részben a ref. egyházközségnek telekkönyvi tulajdonát képezi. A temető haszon

elvezete emberemlékezetet meghaladó idő óta háborítatlanul mindenkor a ref. előkönyörgő kántortanító javalmazására szolgálván, a községi bíró azon ténye által, hogy a temetőből 60–69 koronaért értékesített fát kivágatott s azt a község céljaira fordította, az ev. ref. egyház haszonélvezeti jogát megháborította s jogtalanul az egyházközségnek kárt okozott. Figyelemmel azonban azon körülményre, hogy a bírónak eljárása a politikai község jóhiszemű, bár téves intézkedésére vezethető vissza, mondja ki az egyházmegyei közgyűlés, hogy amennyiben Botfalva község képviselőtestülete jogerős határozattal megállapítja s illetve elősmeri, hogy a részben a politikai, részben az egyházközség telekkönyvi tulajdonát képező temetőre vonatkozó haszonélvezeti jogát az egyházközségnek csupán a fűtermésre kiterjedőnek tartotta s jövőben az egyházközséget a temető faterméke kihasználására vonatkozó haszonélvezeti jogában sem fogja háborgatni, a politikai és egyházközség közötti surlódások kikerülése végett ezen alkalommal a kártérítési igény érvényesítését függőben hagyja, illetve a mennyiben a politikai község a kívánt határozatot jogerősen meghozza, a kártérítési igény érvényesítését el ejti. Ehhez képest ezen határozatról szóló jegyzőkönyvi kivonat kiadása mellett az egyházmegye közgyűlése Pataki Pál felügyelő lelkészt az esperes útján azon utasítással rendeli felhívni, hogy a botfalvai ref. egyházközség részéről Botfalva politikai község előjáróságát a fentiekben körülírt tartalmu képviselőtestületi határozat meghozatala iránt keresse meg, annak eredményéről jelentést tegyen.

Az egyházmegyei közgyűlés a bizottság határozati javaslatát egész terjedelmében magáévá tévén, felhívja Pataki Pál felügyelő lelkészt, hogy a botfalvai ref. egyház részéről Botfalva politikai község előjáróságát a bizottság határozati javaslatában körülírt tartalmu képviselőtestületi határozat meghozatala iránt keresse meg s

annak eredményéről az 1908. évi tavaszi egyházmegyei gyűlésre jelentését írásban terjeszse be.

102. Esperes a folyó évi tavaszi közgyűlés 9. sz. határozatával kapcsolatban jelenti, hogy a palágyi lelkészi adóhátralék kifizetése tárgyában gondnoktól jelentés nem érkezett.

Megsürgettetik.

103. Esperes a folyó évi tavaszi közgyűlés 84. sz. határozatára jelenti, hogy az eszenyi egyház állami adóhátralékának kifizetése tárgyában jelentés nem érkezett.

Megsürgettetik.

104. Esperes a folyó évi tavaszi közgyűlés 98. sz. határozatára jelenti, hogy Balogh Gábor nyugalmazott tanító lelkészi özvegyárvatári 100 korona tőke és 22 korona kamat tartozásának behajtása tárgyában az egyházmegyei ügyésztől jelentés nem érkezett.

Megsürgettetik.

105. Komjáthy Gábor ungvári lelkész jelenti, hogy az ungvári állami polgári leányiskola 1906/907. évi számadását az említett iskola igazgatójának szunidei távolléte miatt nem készíthette el.

Az egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s felhívja Komjáthy Gábort, hogy az ungvári állami polgári iskola 1906/907. iskolai évről szóló számadását a jövő évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésre terjeszse be.

106. Az 1907. évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 57. pontja határozatilag tudatja, hogy a ref. tanítók orsz. egyesülete és a ref. egyetemes tanügyi bizottság javas-

lata, valamint az egyházi törvények világos rendelkezéséhez képest a tanítókra nézve a próbaesztendő az egyetemes konvent határozata alapján megszüntetett.

Tudomásul vétetik.

107. Az 1907. évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 62. sz. határozatával tudatja, hogy az iskolai ingatlanoknak az egyházközségek részére való telekkönyvezésére vonatkozólag további intézkedésig lépések nem teendők.

Tudomásul vétetik.

108. Az 1907. évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 88. számú jegyzőkönyvi pontja szerint a reformátusok Szent István napján is végezhetnek mezei munkát (1904. évi április 27-ik napján 3882. B. szám alatt hozott kir. curiai ítélet.)

Örvendetes tudomásul vétetik.

109. Esperes jelenti, hogy a Zsinati törvénykönyvek ára még nem folyt be.

Az egyházmegyei közgyűlés felhívja az esperest, hogy a zsinati törvénykönyvek árát az egyházlátogatók által szedesse be.

110. Az egyházmegyei jegyzőkönyv hitelesítésére megválasztattak

Komjáthy Gábor, Szücs István,
Nagy Sándor, Minay István, Hegyi
György és a jegyzői kar.

111. A jegyzőkönyv meghitelesített Kisgejőczben 1907. augusztus 20-án.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kivonata.

1. Esperes imádkozik; Minay István h. gondnok az ülést megnyitja.
2. Szabó Lajos tanácsbiróságról való lemondását visszavonja.
3. A pályini egyház lelkészi díjlevelét négy példányban beterjeszti.
4. A nagygejőczy egyház lelkészi díjlevelét négy példányban beterjeszti.
5. A korláthelmecezi egyház lelkészi díjlevelét négy példányban beterjeszti.
6. Az egyházak képviselői igazoltatnak.
7. Gál Ferencz konfirmációi utmutatóját ajánlja megvételre.
8. Az új egyházi törvény kihirdetetik.
9. A szirénfalvai egyház jelenti, hogy az iskola kijavítására a vállalkozóval egyezséget kötött.
10. A püspök a Zsilinszky-féle magyar reformáció történetét megvételre ajánlja.
11. A gyámintézeti pénzkezelő tiszteletdíja 200 koronára emeltetik.
12. A pénztárnok utasittatik, hogy az egyházak, lelkészek és egyházmegyei hivatalnokok részére új bélyegzőket készíttessen.
13. Révész Kálmán abauji esperes a Kocsiss Jenő volt bajánházai h. lelkész által jogtalanul felvett 20 koronát megküldi.
14. Nagy Géza bajánházai felügyelő lelkész a Kocsiss Jenő által aláírt vallásoktatási díjról szóló nyugtát beterjeszti.
15. Az egyházkerület felhívja az egyházmegyéket, hogy a tökesegélyt igénylő egyházak névsorát a sorrend megállapítása végett terjessze be.
16. Esperes Kocsiss Endre korláthelmecezi lelkész halálát bejelenti.

17. Kocsiss Endréné kérelmezi, hogy már mostantól vétesék fel a gyámintézetbe.

18. A közalapi kérvények elbirálatnak.

19. A konvent kérdi az egyházmegyét, hogy miért fogy a ref. népiskolai tankötelesek száma.

20. A gálócsi egyház 10.000 korona kölcsön felvételére engedélyt kér.

21. A záhonyi iskolai belhely haszonélvezeti jogának átírását az egyházmegye megengedte.

22. Az esperes jelenti, hogy Komjáthy István s. lelkész helyettesi minőségben Korláthelmezcze rendelte.

23. Ungvár engedélyt kér, hogy népiskoláját beszüntethesse.

24. Háda Sándor végzett papnövendék az egyházmegyébe bekebelezetik.

25. Karabélyos Gyula őszi segílyt kér.

26. Mesko János őszi segílyért folyamodik.

27. Stépán László jelenti, hogy Könyves Tóth Kálmán debreczeni lelkész a szobráncai fürdőben istenitiszteletet tartott, mely alkalommal a szobráncai-tibai templomra 55 korona folyt be.

28. Az ungi egyházmegye óhajtja, hogy az egyházlátogatás május óra tétessék át.

29. Egyházkerületi képviselők választatnak.

30. Kerületi értesítés szerint a parochiális könyvtár illetménye a világiaknak is ugyanazért adatik.

31. Egyházmegyénk a parochiális könyvtári illetményeket 1909-től szedi az egyházaktól.

32. A szirénfalvi iskolai épületre beadott birói szemle tudomásul vétetik.

33. Az ungvári ház javításáról a küldöttség jelentsen.

34. A nyugdíj- és özvegy-árvtári illeték a januári és juliusi kongruából fog levonatni.

35. Sárosmező templomát aug. 18-án szenteli fel.

36. Szöllőssy Gyula az 1906. évi közalapi számadást be-terjeszti.

37. A nyugdíjintézeti végrehajtó bizottság elnöke értesít, hogy a tagsági díjakat a bizottság számítja ki.

38. Kovács Béla a bezői egyházba helyettesül be nem rendelhető.

39. Móré Elek a bezői egyházba ezután is beszoigál.

40. A vármegyei közigazgatási bizottság a sárosmezői templomhely megbecsüléséről intézkedett.

41. A vármegyei közigazgatási bizottság tudatja az egyházmegyével, hogy a nagyszeretvai iskola épület rossz s a tanítás eredménye az iskolában nagyon csekély.

42. Az egyházmegyei könyvtár rendezéséről a bizottság jelentést ad.

43. Horváth Gyula egyházi adójáról a bizottság jelentést ad.

44. Komjáthy Gábor a missioi s. lelkész Ungvárra való beállítását első helyen kéri.

45. Balog Dániel a lelkész helyett teljesített kötelesség végzéseért több javadalmazást kér.

46. A vajkóczi egyház templom javítási s paplak építési tervzetét, költségvetését s kivetési lajstromát beterjeszti.

47. A dec. 25-ig be nem fizetett közalapi járulékot az egyházmegyei pénztár előlegezi.

48. Az országos özvegy-árvatári gyámintézeti kimutatás be-terjesztetik.

49. Az állami és községi iskolákból a vallásoktatásról a kerület kimutatást nem kér.

50. A csapi egyház iskolája államosittatik.

51. A bajánházai egyháznak a papválasztást az egyházmegye megengedi.

52. A bési egyház őszi segélyt kér.

53. A bési egyház jelenti, hogy építkezésre 1000 korona tőkét felhasznált.

54. Szabó József eszenyi lelkész bejelenti, hogy s. lelkészt fog tartani.

55. Az eszenyi toronyépítésről a küldöttség jelentést ad.

56. Nagy Sándor egyházmegyei tanácsbiróvá választott.

57. Az ungyarádi egyház jelenti, hogy a 30 filléres tanítói nyugdíjjárulékot a községi bíró szedte be.

58. A sárosmezői leányegyház anyásítását a küldöttség jelentése alapján az egyházmegye is pártolja.

59. A jenkei egyház tanítója ellen beadott panasz visszavonatot.

60. Kádár Albert segédlelkész az egyházmegyébe bekebeleztetett.

61. Körlevelek.

62. A tanügyi bizottság jegyzőkönyvének határozatot igénylő pontjai.

63. Lelkeszi értekezleti elnökül Németh Péter, alelnökül Komjáthy Gábor választatott meg.

64. Az egyházak részére javaslatba hozott bevételi s kiadási költségvetési minta elfogadtatott.

65. Egyházmegyénk kimondja, hogy a lelkeszi nyugdíj-intézet felállítását akkor óhajtja életbeléptetni, ha a lelkeszi fizetések 2400 koronára kiegészítettnek s a megfelelő korpótlékok is biztosítva lesznek.

66. Az új törvény életbeléptetésére vonatkozó egyházmegyei utasítás.

67. Az egyházmegyei számvevőszék tagjai megválasztatnak.

68. A Komjáthy Gábor által készített egyházmegyei számvevőszéki alapszabály elfogadtatik.

69. Farkas Jenő kereszti ideiglenes tanító a vallás- és énekvizsgát letette, állandósítottatik.

70. Szabó Endre esperes jelenti, hogy segédlelkészt vesz magához.

71. Szabó Endre esperes egy hónapig távol lesz; az alatt Homoki Antal főjegyző fogja helyettesíteni.

72. Soltész Károly kérelmével saját egyházához utasítottatik.

73. Pataki Pál jelenti, hogy a tanítók eskütételénél jelen volt.

74. A mogyorósi egyház 248 korona dr. Zsiró-féle hagyaték kamatát templomépítésre felhasználhatja.

75. Nyomárkay Sándor esperesi elbocsátó levelét beterjeszti.

76. Kálniczky János részére az urvacSORAOSZTÁSÉRT JÁRÓ DIJ A SÁROSMEZŐI LEÁNYEGYHÁZTÓL MEGÁLLAPITTATIK.

77. Komjáthy Gábor panasza, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az ungvári polgári leányiskolánál a vallásoktatásra vonatkozólag az eddigi szokástól eltérőleg intézkedett, a kerületre felterjesztetik.

78. Tiszaásvány adóhátralékát kifizette.

79. A záhonyi lelkész a vasutttársaságoKtóL a lelkeszi és tanítóI földékért kapott összegek hová lett elhelyezéséről beszámol.

80. Kálniczky János a sárosmezői templomhelyről később jelentsen.

81. Kistrát adóhátralékát kifizette.

82. Az ungváradi egyház jelenti, hogy évi kivetésének

kisebb részét használta fel a lelkész és tanító számára szükséget fa beszerzésére, a nagyobb rész egyházfenntartásra fordított.

83. Pataki Pál a botfalvai és őrdarmai adók befizetéséről jelentést adjon.

84. Az ungyarádi iskola megvizsgálására kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása.

85. A minaji egyház adójának befizetéséről jelentést adjon.

86. A minaji egyház az egyházmegyétől nyert segélyek hova fordításáról beszámol.

87. Enyedy Lajos adóhátralékának kifizetésére halasztást kér.

88. Enyedy Lajos a pallói iskolai földre vonatkozó adatokat szerezzze be s adja át az egyházmegyei ügyésznek.

89. A jenkei egyház okt. 1-ig tanítói lakát szedje rendbe.

90. Balog Dániel jelenti, hogy az illeték egyenérték és egyéb adók az egyház által befizették.

91. A jenkei egyház jelenti, hogy az eladni szándékolt 132 □-öl tanítói föld eladását későbbre halasztja.

92. Móré Gábor a kereszti adóhátralék befizetéséről jelentést tegyen.

93. Vas Ádám tartozásának kifizetésére haladékot kér.

94. Móré Elek jelentésének kiegészítésére utasíttatik.

95. Az ungyarádi egyház leltára elkészült s hitelesített.

96. A nagyszelmenczi egyház jelenti, hogy lelkészi földjéből még nem adott el.

97. Küldöttség jelenti, hogy a vámoslucskai egyház belsősege a megjelölt áron eladható.

98. A bezői egyház jelenti, hogy Diószegi Lajost tanítójául megválasztotta.

99. A vámoslucskai egyház paplakát saját erejéből felépítette.

100. Botfalván a temető ügye az egyház és a politikai község közt elintéztetett.

101. A palágyi egyház lelkészi adóját fizesse ki.

102. Az eszenyi egyház hátralékos adóját fizesse ki.

103. Balog Gábortól az ügyész egyházmegyei tartozását perrel vegye be.

104. Komjáthy Gábor az ungvári polgári leányiskola számadását tavaszi gyűlésünkre terjeszse be.

105. A tanítókra nézve az egy évi próbaidő megsztint.

106. Az iskolai ingatlanok bekeblezése ez uttal nem szorgalmazandó.

107. Szent István napján mezei munka végezhető.
108. A zsinati törvénykönyvek árát az egyházlátogatóság szedje be.
109. A jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság választatik.
110. A jegyzőkönyv meghitelesítése.

*

Jegyzették: Homoki Antal egyházi főjegyző 1—29. és 109., 110.; Kovács Dániel világi főjegyző 30—44; Németh Péter egyházi aljegyző 45—62.; Magyar Bertalan egyházi aljegyző 63—86.; Szabó Zoltán világi aljegyző 87—108. pontokat.

Betűrendes tárgymutató.

- Ágtelek 18.
Bajánházai gondnok 13, 14, 51.
Balog Dániel 45.
Balog Gábor 103.
Bési egyház 52, 53.
Bezői egyház 98.
Botfalvai egyház 83, 100.
Bóczér István 29.
Csapi egyház 50.
Diószeghi Lajos 98.
Egyházak 31, 106, 107.
Egyházmegyei könyvtár 42.
Egyházmegyei pénztár 12, 47.
Egyházi törvény 9, 66.
Eördarma 83.
Enyedi Lajos 87, 88.
Esperes 1, 16, 64, 70, 71, 108.
Eszenyi egyház 55, 102.
Farkas Jenő 69.
Gálocsi egyház 18, 20.
Háda Sándor 24.
Hegyi György 33, 103, 109.
Homoki Antal 29, 71, 109.
Horváth Gyula 43.
Iskolák 19.
Jenkei egyház 59, 89, 91.
Karabélyos Gyula 25.
Kádár Albert 60.
Kálniczky János 76, 80.
Kereszti leányegyház 92.
Kisráti egyház 81.
Kocsis Endre 16.
Kocsis Endréné 17.
Komjáthy Béla 29.
Komjáthy Gábor 29, 33, 44, 63,
64, 74, 104, 109.
Komjáthy István 22.
Korláthelmecezi egyház 5.
Kovács Béla 38.
Kovács Dániel 109.
Körlevelek 61.
Lelkészek 34.
Lelkészi értekezés 65.
Mesko János 26.
Magyar Bertalan 109.
Magyar Pál 84.
Minaji egyház 85, 86.
Minay István 1, 29, 67, 109.
Mokcsai egyház 18.
Móré Elek 39, 94.
Nagygejőczi egyház 4.
Nagy Géza 14.
Nagy Sándor 56, 109.
Nagyszeretvai egyház 41.
Nagyszelmenczi egyház 96.
Németh Péter 18, 63, 67, 109.

- Nyomárkai Sándor 75.
Palágyi egyház 90, 101.
Pallói egyház 88.
Pályini egyház 3.
Pataki Pál 33, 64, 83, 100.
Sárosmezői egyház 18, 35, 58.
Soltész Károly 72.
Stépán László 27, 29, 67.
Ifj. Szabó Endre 64, 67.
Szabó József 54.
Szabó Lajos 2.
Szabó Zoltán 29, 109.
Szilágyi Sándor 67.
Szirénfalvai egyház 9, 32.
Szöllőssy Gyula 11, 36, 47, 48, 64.
Szüics István 29, 67, 109.
Szürtei egyház 18.
Tanítók 105.
Tanügyi bizottság 62.
Tiszaásványi egyház 78.
Tóth Lajos 64.
Ungmogyorósi egyház 18, 74.
Ungnyarádi egyház 57, 84, 82, 95.
Ungtarnóczi egyház 18, 43.
Ungvári egyház 23.
Vajkóczi egyház 18, 46.
Vas Ádám 93.
Vámoslucskai egyház 18, 97, 99.
Virág József 29, 64.
Záhonyi egyház 21, 79.
-

